

Valtuusto

Aika/Tid 11.11.2019, Klo/Kl. 14:05 - 20:20

Paikka/Plats Brandersali, Juhlatalo (Uudensillantie 39)

Osallistujat/Deltagare

	Nimi/Namn	Klo/Kl.	Tehtävä/Uppg	
Läsnä/Närv.	Vestman Heikki	14:05 - 20:20	valt. pj	
	Albrecht Kenneth	14:05 - 20:20	jäsen	
	Boman Rainer	14:05 - 20:20	jäsen	
	Christiansson Hans-Eric	14:05 - 20:20	jäsen	
	Engblom Charlotta	14:05 - 20:20	jäsen	
	Hursti Jari	14:05 - 20:20	jäsen	
	Hämäläinen Monika	14:51 - 20:20	jäsen	§ 98-101
	Kahri Lilli	14:05 - 20:20	jäsen	
	Kankfelt Tim	14:05 - 20:20	jäsen	§ 89-93, 95-101
	Kopra Juha	14:05 - 20:20	jäsen	
	Kosonen Riitta-Kaisa	14:05 - 20:20	jäsen	
	Kuntsi Eva	14:05 - 20:20	jäsen	
	Kuntsi Maija	14:05 - 20:20	jäsen	
	Kytö Juha	14:05 - 20:20	jäsen	
	Laine Jaana	14:32 - 20:20	I varajäsen	§ 97-101
	Lehtonen Harri	14:05 - 20:20	jäsen	
	Lehvonen Simo	14:05 - 20:20	jäsen	
	Liljeström Maria	14:05 - 20:20	jäsen	
	Lindqvist Clara	14:05 - 20:20	jäsen	§ 89-93, 95-101
	Lindqvist Kaj	14:05 - 20:20	jäsen	
	Lindroos Kicka	14:05 - 20:20	jäsen	§ 89-93, 95-101
	Manninen-Ollberg Marja	14:05 - 20:20	jäsen	
	Mattila Marketta	14:05 - 20:20	jäsen	
	Möller Henrik	14:05 - 20:20	jäsen	
	Nyberg Kasper	14:05 - 20:20	jäsen	
	Oksanen Ari	14:05 - 20:20	jäsen	
	Oljemark Karl-Erik	14:05 - 20:20	jäsen	
	Rantala Juhani	14:20 - 20:20	jäsen	§ 96-101
	Rauha Hannele	14:05 - 20:20	jäsen	
	Rope Timo	14:21 - 20:20	jäsen	§ 96-101
	Röman Micaela	14:05 - 20:20	jäsen	
	Saarnio Sini-Pilvi	14:24 - 20:20	jäsen	§ 96-101
	Salo Juha	14:05 - 20:20	jäsen	
Sandström Stefan	14:05 - 20:20	jäsen	§ 89-93, 95-101	
Skogster Antti	14:05 - 20:20	jäsen		
Sundbäck Tom	14:05 - 20:20	jäsen		
Suuronen Juha	16:08 - 20:20	jäsen	§ 98-101	
Tamminen Ari	14:05 - 20:20	I varajäsen		
Virtanen Tapio	14:05 - 20:20	jäsen		
Wikström Mia	14:05 - 20:20	jäsen		
Åkerfelt Tanja	14:05 - 20:20	jäsen		
Muu/Övriga	Andergård-Stenstrand	14:05 - 20:20	pöytäkirjan pitäjä	

Lilian			
Grannas Mikael	14:05 - 20:20	kunn.joht	
Eriksson Ethel	14:05 - 20:20		
Kivilevo Pekka	14:05 - 20:20		§ 89-100
Kokko Leena	14:05 - 20:20		
Myllyvirta Ilari	14:05 - 20:15		§ 89-100
Ropponen Paula	14:05 - 20:20		
Rosenström Jan	14:05 - 20:20		
Ollikainen Hannu	14:05 - 20:20		
Träskelin Heidi	14:05 - 20:20		

Poissa/Frånvarande	Alaterä Mandi	jäsen
	Karhinen Linda	jäsen
	Ovaskainen Kristiina	jäsen
	Sinkkonen Tiina	jäsen

	Puheenjohtaja/Ordförande	Pöytäkirjanpitäjä/Protokollförare
Päivämäärä Datum		
Allekirjoitukset Underskrift	Heikki Vestman	Lilian Andergård-Stenstrand
Käsitellyt asiat Ärenden	§ 89 - 101	
	Pöytäkirjantarkastaja/Protokolljusterare	Pöytäkirjantarkastaja/Protokolljusterare
Pöytäkirja sähköisesti tarkastettu Protokollet elektroniskt justerat	Antti Skogster	Tapio Virtanen
Pöytäkirja nähtävänä Protokollet framlagt	19.11.2019	

Luettelo käsitellyistä asioista/Ärendeförteckning

§	Otsikko/Rubrik	Sivu/Sida
89	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
90	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
91	Esityslistan hyväksyminen	6
92	E4A Jontaksen urheilupuiston asemakaava	7
93	Sidonnaisuusilmoitukset	42
94	Samkommunen för yrkesutbildning i Östra Nyland -kuntayhtymän (Inveon) perussopimuksen hyväksyminen	43
95	Aloite Sipoon kunnan vaalimainostelineiden lukumäärän ja sijoittelun tarkistamisesta / Monika Hämäläinen ym.	45
96	Osavuosisikatsaus 1-8/2019	49
97	Vuoden 2019 talousarvion muutokset	51
98	Vuoden 2020 tuloveroprosentin vahvistaminen	56
99	Vuoden 2020 kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen	58
100	Vuoden 2020 talousarvio ja vuosien 2020-2022 taloussuunnitelma	60
101	Kunnanjohtajan raportti	71

Valtuusto

§ 89

11.11.2019

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

KV § 89

Valtuusto 11.11.2019

Kokouskutsu on lähetetty valtuuston ja kunnanhallituksen jäsenille sähköisesti ja julkaistu kunnan nettisivuilla.

Nimenhuudon toimittamisen jälkeen puheenjohtaja totesi, että saapuvilla on oli 34 varsinaista valtuutettua.

Seuraavat valtuutetut olivat ilmoittaneet olevansa estyneitä:

Mandi Alaterä, hänen tilalleen oli kutsuttu 1. varavaltuutettu Ari Tamminen

Tiina Sinkkonen , hänen tilalleen oli kutsuttu 1. varavaltuutettu Jaana Laine

Linda Karhinen, hänen tilalleen ei ollut kutsuttu varavaltuutettua

Kristiina Ovaskainen, hänen tilalleen ei ollut kutsuttu varavaltuutettua

Seuraavat valtuutetut olivat ilmoittaneet, että he tulevat myöhemmin:

Monika Hämäläinen

Jaana Laine

Juhani Rantala

Timo Rope

Sini-Pilvi Saarnio

Juha Suuronen

Puheenjohtaja totesi, että läsnä oli 35 jäsentä.

Puheenjohtaja totesi, että kokous oli laillisesti koollekutsuttu ja päätösvaltainen.

Valtuusto

§ 90

11.11.2019

Pöytäkirjantarkastajien valinta

KV § 90

Valtuusto 11.11.2019

Valtuusto valitsee kaksi jäsentä tarkastamaan kokouksen pöytäkirjan.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Antti Skogster ja Tapio Virtanen.

Valtuusto

§ 91

11.11.2019

Esityslistan hyväksyminen

KV § 91

Valtuusto 11.11.2019

Päätös

Valtuusto päätti yksimielisesti hyväksyä esityslistan.

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

4

E4A Jontaksen urheilupuiston asemakaava

MAAJAOS § 13

Maankäyttöjaosto 12.2.2018

Valmistelija: kaavoittaja Mirva Talusen, mirva.talusen(at)sipoo.fi

Jontaksen urheilupuiston asemakaavan tarkoitus ja tausta

Jontaksen urheilupuiston asemakaavan tavoitteena on paikallisen elinkeinotoiminnan mahdollistaminen Sipoossa. Tavoitteena on, että urheilupuistossa voisi harrastaa eri liikuntalajeja: alueelle suunnitellaan mm. jalkapallo- ja liikuntahalleja, padel-kenttiä sekä jalkapallogolfrata. Alueelle rakennettaisiin myös majoitustiloja ja kahvila sekä muita urheilupuistoa palvelevia toimintoja.

Alueelle on aiemmin tehty kaavaehdotus E4 Jontaksen puutarhakylä, jonka edistämistä ei jatkettu sen vuoksi, että alueen toteuttaminen sulfaattisavea sisältävälle maaperälle todettiin taloudellisesti haastavaksi. Sopimus kaavoituksen aloittamisesta uudella, laajemmalla aluerajauksella hyväksyttiin 28.2.2017 kunnanhallituksessa. Sopimusalue sisälsi vanhan kaava-alueen koko kiinteistön lisäksi toisen maa-alueen Kalkkirannantien itäpuolella. Sopimuksen hyväksymisen ja asemakaavan vireille kuuluttamisen jälkeen on todettu, että alueen asemakaavoitusta kannattaa jatkaa kahdessa osassa: E4A Jontaksen urheilupuiston asemakaava vanhalla kaava-alueella sekä E4B Hangelbyträsketin puutarhakylä uudella maa-alueella. Ensin toteutetaan kaava E4A ja sen valmistuttua aloitetaan kaavan E4B valmistelu.

Alueen asemakaavoitus on aloitettu maanomistajan aloitteesta ja se perustuu Sipoon kunnanhallituksen hyväksymiin kaavoitusohjelmiin 2017-2020 (nimellä Hangelbyträsketin puutarhakylä) ja 2018-2021. Edeltävä Jontaksen puutarhakylän asemakaava sisältyi kaavoitusohjelmiin 2016-2019, 2015-2018, 2014-2017, 2013-2016, 2012-2015 ja 2011-2014.

Kaava-alueen sijainti

Kaava-alue sijoittuu Sipoon Hangelbyn kylään, noin 3 kilometriä Söderkullasta kaakkoon. Kaava-alue sijoittuu Kalkkirannantien

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

länsipuolelle, ja sen koko on noin 16,5 hehtaaria. Kaava-alue on suurimmaksi osaksi peltoaluetta. Alueen eteläosassa on metsäisempää aluetta.

Kaavoitus koskee osaa kiinteistöstä Jontas 753-408-9-58.

Asemakaavan sisältö

Asemakaavassa osoitetaan 6,6 hehtaarin suuruinen urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YU), jonne saa rakentaa urheilutoimintaa palvelevia rakennuksia sekä majoitusrakennuksia (korttelinumero: 1200). Lisäksi kaavassa osoitetaan 0,3 hehtaarin suuruinen asuinrakennusten korttelialue (A/s) sekä 9,6 hehtaarin suuruinen urheilu- ja virkistyspalveluiden alue (VU). Rakennusoikeutta muodostuu alueelle 40 500 k-m².

Kaava-alue on yksityisessä omistuksessa.

Kaavatyön vaihe

Asemakaavan vireille tulosta kuulutettiin kunnan virallisissa ilmoituslehdissä ja ilmoitustaululla 7.9.2017.

Jontaksen urheilupuiston asemakaava on edennyt vaiheeseen, jossa asemakaava voidaan asettaa luonnoksena nähtäville vuorovaikutusta ja mielipiteiden keräämistä varten. Samalla nähtäville asetetaan tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

Kaavatyön tausta-aineistona on käytetty selvityksiä, jotka tehtiin Jontaksen puutarhakylä-hanketta varten:

- Hulevesiselvitys, Ramboll
- Luontoselvitys, Ramboll, 2015
- Maaperäselvitys, Ramboll, 2015
- Kunnallistekninen selvitys, Ramboll, 2015
- Historiallisen ajan asuinpaikan tarkkuusinventointi, Museovirasto / kenttäpalvelut, 2015.

Niiden täydentämiseksi on urheilupuiston kaavan valmisteluvaiheessa toteutettu seuraavat selvitykset:

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

- Hulevesien hallintasuunnitelma, Sito Oy, 2018
- Ylijäämämaamassojen läjityksen pohjavesivaikutukset, Sito Oy, 2017
- Jontaksen urheilupuiston maisemaselvitys, Sito Oy, 2018.

Ehdotusvaiheeseen laaditaan seuraavat selvitykset:

- Luontoselvityksen tarkennukset
- Viitasammakkoselvitys.

Liite

Liite 1/13. § MAAJAOS: Asemakaavakartta

Liite 2/13. § MAAJAOS: Kaavaselostus

Liite 3/13. § MAAJAOS: Kaavaselostuksen liitteet

Vt. kehitysjohtajan ehdotus

Maankäyttöjaosto päättää asettaa asemakaavaluonnoksen ja tarkistetun osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30 §:n mukaisesti sekä pyytää tarvittavat lausunnot.

Magnus Åström ilmoitti olevansa intressijäävin perusteella esteellinen ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi, eikä osallistunut asian käsittelyyn (Hallintolaki 28.1 § kohta 3).

Päätös

Maankäyttöjaosto hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen. Jaosto päätti myös, että ennen kuin kaava asetetaan nähtäville, tulee alueelle VU/pv-3 lisätä luo-merkintä (luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue) Isbergetin pohjoispuolelle. Jaosto päätti myös, että kaavatyön yhteydessä selvitetään kevyenliikenteenväylän rakentamisen edellytykset.

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

E4A Jontaksen urheilupuiston asemakaavan tavoitteena on laatia asemakaava urheilu- ja virkistyspalveluiden alueelle. Urheilupuistoon on tarkoitus toteuttaa monipuolisesti eri liikuntalajeja, mm. jalkapallogolfrata, kuntosali sekä padel-kenttiä. Alueelle rakennettaisiin myös kahvila sekä muita urheilupuistoa palvelevia toimintoja kuten pieni asuntovaunualue. Asemakaava-alue on tulvaveden vaivaamaa alavaa peltoa, jota on tarkoitus parantaa korottamalla enimmillään 2,7 m puhtailla ylijäämämaa-aineilla. Sipoon kunnan tavoitteena on edistää alueen elinkeinotoimintaa.

Alue on ennestään asemakaavoittamaton, mutta aiemmin samalle alueelle on suunniteltu Jontaksen puutarhakylän asemaakaavaa, mutta toimintojen sijoitustarpeiden muututtua, on ollut tarve aloittaa nyt vireillä oleva Jontaksen urheilupuiston kaavahanke.

Asemakaavassa osoitetaan 1,3 ha suuruinen urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YU), jonne saa rakentaa urheilutoimintaa palvelevia rakennuksia sekä majoitustilaa. Lisäksi kaavassa osoitetaan 0,3 ha suuruinen asuinrakennusten korttelialue (A/s), 5,7 ha suuruinen urheilu- ja virkistyspalveluiden alue (VU), 1,6 ha suuruinen asuntovaunualue (RV) sekä 0,7 ha suojaviheralue (EV). Kaavaehdotuksen kokonaisrakennusoikeus on 5600 k-m².

E4A Jontaksen urheilupuiston asemakaava on tullut vaiheeseen, jossa se voidaan asettaa ehdotuksena nähtäville ja pyytää siihen liittyvät lausunnot ja muistutukset. Asemakaavapäällikkö oikeutetaan tekemään teknisiä muutoksia tarvittaessa aineistoon.

Liitteet

Liite 1/25. § MAAJAOS: Kaavakartta

Liite 2/25. § MAAJAOS: Asemakaavamerkinna't

Liite 3/25. § MAAJAOS: Kaavaselostus

Liite 4/25. § MAAJAOS: Kaavaselostuksen liitteet

Liite 5/25. § MAAJAOS: Lausunnot ja mielipiteet, vastineet

Puheenjohtajan selonteko

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

Maankäyttöjaosto esittää kunnanhallitukselle, että kaavaehdotus asetetaan maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti nähtäville, ja että kaavaehdotuksesta pyydetään tarpeelliset lausunnot.

Päätös

Maankäyttöjaosto hyväksyi yksimielisesti puheenjohtajan selonteon.

KH § 113

Kunnanhallitus 26.3.2019

Liitteet

Liite 1 / 113.§ KH: Kaavakartta

Liite 2 / 113.§ KH: Asemakaavamerkinnot

Liite 3 / 113.§ KH: Kaavaselostus

Liite 4 / 113.§ KH: Kaavaselostuksen liitteet

Liite 5 / 113.§ KH: Lausunnot ja mielipiteet, vastineet

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus päättää, että kaavaehdotus asetetaan maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti nähtäville, ja että kaavaehdotuksesta pyydetään tarpeelliset lausunnot.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

MAAJAOS § 62

Maankäyttöjaosto 10.6.2019

Valmistelija: asemakaavapäällikkö Jarkko Lyytinen,
jarkko.lyytinen(at)sipoo.fi

E4A Jontaksen urheilupuiston asemakaavan tavoitteena on laatia asemakaava urheilu- ja virkistyspalveluiden alueelle. Urheilupuistoon on tarkoitettu toteuttaa monipuolisesti eri liikuntalajeja, mm. jalkapalloaluetta, kuntosali sekä padel-kenttiä.

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

Alueelle rakennettaisiin myös kahvila sekä muita urheilupuistoa palvelevia toimintoja kuten pieni asuntovaunualue.

Asemakaava-alue on tulvaveden vaivaamaa alavaa peltoa, jota on tarkoitus parantaa korottamalla enimmillään 2,7 m puhtailla ylijäämämaa-aineksilla. Sipoon kunnan tavoitteena on edistää alueen elinkeinotoimintaa.

Asemakaavassa osoitetaan 1,3 ha suuruinen urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YU), jonne saa rakentaa urheilutoimintaa palvelevia rakennuksia sekä majoitustilaa. Lisäksi kaavassa osoitetaan 0,3 ha suuruinen asuinrakennusten korttelialue (A/s), 5,7 ha suuruinen urheilu- ja virkistyspalveluiden alue (VU), 1,6 ha suuruinen asuntovaunualue (RV) sekä 0,7 ha suojaviheralue (EV). Kaavaehdotuksen kokonaisrakennusoikeus on 5600 k-m².

E4A Jontaksen urheilupuiston asemakaava on tullut vaiheeseen, jossa sitä ehdotetaan hyväksymiskäsittelyyn. Asemakaavapäällikkö oikeutetaan tekemään teknisiä muutoksia tarvittaessa aineistoon.

Liitteet

Liite 1/62.§ MAAJAOS: Kaavakartta

Liite 2/62.§ MAAJAOS: Kaavaselostus

Liite 3/62.§ MAAJAOS: Kaavaselostuksen liitteet

Liite 4/62.§ MAAJAOS: Vastineraporttilausuntoihin ja muistutuksiin

Vt. kehitysjohtajan ehdotus

Maankäyttöjaosto päättää esittää kunnanhallitukselle, että se päättää hyväksyä vastineet E 4a Jontaksen urheilupuiston asemakaavasta annettuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä esittää asemakaavan kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Vt. kehitysjohtajan muutettu ehdotus

Maankäyttöjaosto päättää, että asia palautetaan jatkovalmisteluun, selostus ja vastineet tarkastetaan.

Päätös

Maankäyttöjaosto hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

MAAJAOS § 79

Maankäyttöjaosto 12.8.2019

Valmistelija: asemakaavapäällikkö Jarkko Lyytinen,
jarkko.lyytinen(at)sipoo.fi

Asemakaavassa osoitetaan 1,3 ha suuruinen urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YU), jonne saa rakentaa urheilutoimintaa palvelevia rakennuksia sekä majoitustilaa. Lisäksi kaavassa osoitetaan 0,3 ha suuruinen asuinrakennusten korttelialue (A/s), 5,7 ha suuruinen urheilu- ja virkistyspalveluiden alue (VU), 1,6 ha suuruinen asuntovaunualue (RV) sekä 0,7 ha suojaviheralue (EV). Kaavaehdotuksen kokonaisrakennusoikeus on 5500 k-m².

E 4a -asemakaavan ehdotuksesta saatiin nähtävilläoloaikana 11.4. - 13.5.2019 neljä muistutusta. Ehdotusmateriaalista saatiin kuusi lausuntoa seuraavilta tahoilta:

- Ympäristövalvonta
- Uudenmaan ELY-keskus
- Porvoon museo / Itä-Uudenmaan maakuntamuseo
- Museovirasto
- Rakennus- ja ympäristövaliokunta
- Itä-Uudenmaan pelastuslaitos

E 4a -asemakaavan ehdotuksen lausunnot ja muistutukset ja vastineet

Pelastusviranomaisen lausunto ehdotusvaiheesta:

Mitä pelastuslaitos on lausunut asiasta luonnosvaiheessa, on edelleen relevantti.

Luonnosvaiheen lausunto:

Asemakaavaluonnoksessa tulee huomioida alueen laajuus ja aktiviteettimahdollisuuksien määrä pelastustoimien suorittamiseksi onnettomuustilanteissa. Pelastustoiminnan mahdollistamiseksi tulee alueen liikenneväylästä mitoittaa myös raskaille pelastusajoneuvoille (kantavuus min. 32 tn, käänösäde mutkissa min 12 m ja liittymäleveudet min 5 m). Alueen kiertävä väylä ja kuntoiluportaat /

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

jalkapallogolfkenttä väylät voidaan mitoittaa 18 tn kantavuudelle.
Leveydet tulee olla min 3,5 m.

Alueen monimuotoisuuden vuoksi tulee opasteviitoitus ja opastusmateriaali olla selkeää, loogista ja selvästi havaittavaa.

Sammutusveden saanti tulee turvata asentamalla alueelle vähintään kaksi vesiasematyypistä vedenottopistettä, yksi kummallekin rakennusryhmälle.

Pelastusajoneuvolle tulee järjestää ympäriajomahdollisuus isolle jalkapallohallille sekä nostopaikat. Päärakennukselle tulee järjestää nostopaikat.

Ehdotus vastineeksi:

Asemakaavan huomattava pienentyminen luonnosvaiheesta ehdotusvaiheeseen tarkoittaa monien aktiviteettien poisjäämistä. Mm isoa jalkapallohallia ja päärakennusta ei toteuteta.

Muuttuneen tilanteen pelastustoiminnan tarpeet otetaan huomioon jo maantäytön suunnittelussa. Toimenpidelupaa ja rakennuslupaa hakiessa alueen suunnitelmat ja kaikkien toimintojen sijoittuminen ovat tarkentuneet. Tällöin käydään pelastusviranomaisten kanssa läpi pelastustiet, nostopaikat, vesiasemat ja opastus. Maantäytön suunnittelussa on myös varauduttava kaavan mahdollisen toisen vaiheen laajennuksiin, jotta tiestön pohjan kestävyys riittää sen pelastustoimintaa varten.

ELY-keskuksen lausunto ehdotusvaiheesta:

Yleiskaavasta poikkeaminen

Valmisteluvaiheen jälkeen kaava-alueen rajausta on pienennetty ja rakentamista osoitettu huomattavasti valmisteluvaihetta vähemmän. Suunniteltu toiminta vaikuttaa nyt olevan vaikutuksiltaan paikallista. Kaavaratkaisu poikkeaa kuitenkin edelleen Sipoon yleiskaavasta 2025 urheilu- ja virkistyspalvelujen osalta.

Kun asemakaavaratkaisu poikkeaa yleiskaavasta, tulee poikkeamiselle esittää perustelut. Perusteluksi ei riitä

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

maanomistajan intressi suunniteltuun toimintaan tai kunnan tahtotila edistää elinkeinotoimintaa. Perustelujen tulee olla maankäytöllisiä. Kaavaselostuksessa ei ole esitetty maankäytöllisiä perusteluja poikkeamiselle. Kaavaselostus sen sijaan kuvaa hyvin alueen haastavat olosuhteet ja toiminnan vaatimat merkittävät maanparannustyöt, jotka eivät puolla lopputilanteen mukaisten toimintojen sijoittamista alueelle. Valittu sijainti ei vaikuta myöskään kunnan maankäytöllisten tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaiselta ottaen huomioon, että kaavan toteuttamisvastuu on siirretty kokonaan maanomistajalle/-haltijalle.

Hulevedet ja tulvariskit

Hulevesiselvityksen ja kaavaa varten laaditun läjitystarkastelun mukaan kaavaselostuksessa esitetty hanke on teknisesti mahdollista toteuttaa.

Läjitystarkastelun laskelmat perustuvat tiettyihin maksimitäyttömääriin ja alueisiin. Nämä alueet ja korot tulee osoittaa kaavakartalla sitovasti, jotta kaavaratkaisu vastaa laadittuja selvityksiä. Kaava-aineistosta ei käy ilmi, onko laskelmissa otettu huomioon mahdolliset täytön päälle tulevat maastonmuotoilut. Uudenmaan ELY-keskus huomauttaa, että laskelmista huolimatta saattaa olla riski, että savikerros voi pettää maatäyttöjen alla, aiheuttaen liukupintasortuman ja uoman tukkeutumisen.

Liikenne

Maantien alue ei sisälly asemakaavaan, tämän vuoksi liittymiä osoittavat nuolimerkinnet määräyksineen tulee poistaa asemakaavasta. Sallittuja liittymäkohtia lukuun ottamatta asemakaavan reunaan maantien varteen tulee osoittaa katualueen kiellettyä liittymäkohtaa osoittava asemakaavamerkintä nro 159. Mikäli maantiealuetta otetaan mukaan seuraavissa alueen asemakaavoissa, tulee Kalkkirannatielle osoittaa katualue maankäyttö- ja rakennuslain 83.4§:n mukaan.

Kalkkirannantie maantie 1533 on erittäin vilkasliikenteinen yhdystie. Asemakaavan eteläisempi liittymäpaikka ei täytä näkemä-vaatimuksia, vaan liittymä tulee toteuttaa ohjeen mukaiseen

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

paikkaan. Liittymät tulee suunnitella alueen toteuttamisessa käytetyille mitoitus-ajoneuvoille. Pohjoisemman liittymän pysäköintialueen sisääntuloon tulee varata mitoitusajoneuvon mittainen tila (ajoyhteyden osuus), johon ei pysäköintipaikalta ole yhteyttä. Sisään- ja ulosajavat ajoneuvot eivät saa liittymästä kulkiessaan estää toistensa kulkua.

Pohjavedet

Jontaksen urheilupuiston asemakaava sijaitsee kokonaisuudessaan Hangelbyn 2-luokan pohjavesialueella. Kaava-alueella sijaitsee tutkittu vedenottamon paikka. Alueen maaperä on savea 6-20 metrin syvyyteen saakka ja sen alla paremmin vettä johtavia kerroksia. Savi on erittäin pehmeää sulfidisavea. Alueella on tarkoitus läjittää puhtaita maa-aineksia ja korottaa alueen maanpinnan tasoa. Maa-ainekset ovat savea, silttiä, moreenia ja louhetta. Läjityksen pohjavesivaikutuksista on tehty raportti, jonka loppupäätelmänä on, ettei läjitys aiheuta pohjaveden laadulle tai määrälle riskiä lukuun ottamatta pientä samentumaa läjityksen aikana.

Pohjavesivaikutusten seurantaan varten alueelle asennetaan kaksi pohjaveden havaintoputkea sekä otetaan pohjavesinäytteet alueen talousvesi-kaivoista kaksi kertaa vuodessa. Pohjavesivaikutusten arviointi on riittävä. Paalutukset tulee tehdä betonisilla paaluilla ja varmistaa, ettei sulfidisavikerrostumat pääse hapettumaan. Muilta osin kaava-määräys on riittävä pohjavesialueen osalta.

Pohjavesialueella sijainnin vuoksi hanke saattaa vaatia vesilain mukaisen luvan. Tämä arvioidaan tarkempien suunnitelmien perusteella.

YVA-tarve

Suunnitelman mukainen maa-ainesten ja betonimurskeen hyödyntäminen alueen rakenteissa vähäisessä määrin ei edellytä YVA-menettelyn soveltamista hankkeeseen. Edellytyksenä on, että:
- Alueen saamiseksi suunniteltuun käyttöön alueen täyttö suunniteltuun korkeustasoon on välttämätöntä. Asemakaavan selostukseen sisältyvän suunnitelman mukaan korotus on enimmillään 2,7 metriä, eli painuma huomioon ottaen 2 metriä. Betonimursketta hyödynnetään alueen rakenteissa vähäisessä määrin ja hyödyntämisestä tehdään ympäristönsuojelulain mukaiset

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

ilmoitukset.

- Maa-ainesten ja betonimurskeen hyödyntäminen tapahtuu suunnitelmallisesti. Kaavaselostuksessa oleva suunnitelma on yleissuunnitelmatasoinen. Jalkapallogolfkentän rakennuslupahakemukseen tulee sisällyttää tarkempi suunnitelma, jonka mukaisissa alueen täytöissä ei ylitetä yleissuunnitelmassa ilmoitettuja määriä eikä korkeustasoja.
- Hyödynnettävä maa-aines on pilaantumaton ja se tuodaan suoraan rakentamispaikalta hyödynnettäväksi.

Ehdotus vastineeksi:

Yleiskaavasta

Kaava-alueen vedenvaivaama ja huonosti viljelyyn sopiva pelto kyläalueen ja asutuksen välillä halutaan säilyttää avoimena eikä päästää metsittymään. Alue on nykyisin hukkakäytössä. Sen tuleva toiminta palvelee Söderkullaa ja laajemminkin sipoolaisia, joiden määrä on nopeasti kasvava. Myös viereinen Eriksnäsin asuinalue tulee huomattavasti laajenemaan. Liikuntapaikkojen lisäykselle on tarvetta. Urheilupuiston toiminta on uutta Sipoossa ja parantaa palvelutasoa. Kunnalla on kaavoituksesta vastaavana tasona velvollisuus asemakaavojen laatimisen yhteydessä huolehtia muun ohella siitä, että kaavoituksella luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle (MRL 54§ 2).

Maantäytöstä ja sulfidisavesta

Pohjatutkimus tehtiin, jotta tiedetään kuinka paljon ja miten voidaan kuormittaa, jotta liukusortumavaaraa ei ole. Pohjatutkimuksen lisätutkimusten perusteella laskettiin turvallinen läjityspaksuus ja etäisyys purosta. Täytöistä tehdään tarkempi suunnitelma ja ennen maantäytön aloittamista työlle haetaan toimenpide-, maisematyö- tai rakennuslupa. Täytöt tehdään myös vaiheittain, jolloin täytön vaikutuksia voidaan seurata. Kaavaan lisättiin määräys, että rakennusten perustamistekniikka valitaan siten, että sulfidisavi ei pääse hapettumaan.

Futisgolfkenttää ei haittaa pinnan paikalliset painumiset, ne voivat olla osin kentällä toivottua maastonmuotoilua. Maastonmuotoilua tehdään kuitenkin myös erikseen radan tarpeen mukaan ja jos

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

halutaan myöhemmin muuttaa/päivittää rataa. Vain pienet kumpareet muutamalla radalla voivat nousta vähäisesti yli maksimitäytön tason.

Liikenteestä

Kaava-alueelle on lisätty liittymäkielto Kalkkirannantien varrelle lukuun ottamatta kohtaa, johon on liittymälupa. Mahdollinen toinen asuinkorttelin liittymä selvitetään myöhemmin ja sen paikka tarkistetaan ELY:n kanssa. Jos liittymä ei ole mahdollinen, alueelle tehdään sisäinen ajoreitti.

Maakuljetusten sisään- ja ulosajo tulevan parkkikentän kautta ei ole asemakaavan 1. vaiheessa ongelma. Parkkikenttää tarvitaan vasta maan painumisen jälkeen aluetta rakennettaessa, ja kun urheilupuisto avataan.

Pohjavedestä

Alueelle asennetaan pohjaveden havaintoputket niille määrätyille paikoille ja pohjaveden laatua seurataan ohjeen mukaisesti. Perustuksiin tarvittavat paalutukset selvitetään rakennusten perustussuunnittelun ja rakennusluvan yhteydessä.

Porvoon museo / Itä-Uudenmaan maakuntamuseon lausunto:

Tavoitteena on laatia asemakaava urheilu- ja virkistyspalveluiden alueelle. Urheilupuistoon on tarkoitus toteuttaa monipuolisesti eri liikuntalajeja. Alueelle suunnitellaan mm. jalkapallogolfrata, kuntosali sekä padel-kenttiä. Aiemmin samalle alueelle on suunniteltu Jontaksen puutarhakylän asemakaavaa.

Suunnittelualue sijoittuu Sipoon Hangelbyn kylään noin 4 km etäisyydelle Söderkullasta etelään Kalkkirannantien varteen.

Kaava-alueen itäosa kuuluu Hangelbyn viljelylaaksoon, joka on pienipiirteistä viljelymaisemaa, ja jonka kumpareilla sijaitsevien vanhojen talojen pihapiirit ovat pihapuuston suojaamia. Kaava-alueen välittömään läheisyyteen Kalkkirannantien itäpuolelle sijoittuu Jontaksen rakennusperintökohde, joka on ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä.

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

Porvoon museolla ei ole toimialaansa – kulttuuriympäristöön ja maisemaan – liittyvää huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta lausunnon antaa Itä-Uudenmaan maakuntamuseon ja Museoviraston välisen yhteistyösopimuksen perusteella Museovirasto.

Ehdotus vastineeksi:

Sipoon kunta kiittää lausunnosta ja merkitsee sen tiedoksi.

Museoviraston lausunto:

Kaava-alueella ei sijaitse muinaismuistolain (295/63) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäänneksiä eikä muuta arkeologista kulttuuriperintöä. Museovirastolla ei ole kommentoitavaa kaavaehdotukseen.

Rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta kaavahankkeesta lausuu Museoviraston ja maakuntamuseon välisen yhteistyösopimuksen perusteella Itä-Uudenmaan maakuntamuseo.

Ehdotus vastineeksi:

Sipoon kunta kiittää lausunnosta ja merkitsee sen tiedoksi.

Rakennus- ja ympäristövaliokunnan lausunto:

Ympäristönsuojeluviranomaisen näkökulma kaavaehdotuksesta

Läjitystoiminnan huomioiminen kaavassa

Kaavaselostuksessa on todettu, että tasauksen massamääristä ja läjitettävistä maalajeista ei ole tarkempia suunnitelmia. Rakennus- ja ympäristövaliokunta toteaa, että mikäli kaavan toteuttaminen edellyttää maa-ainesten poikkeuksellisen suurta läjittämistä, tulee kaavoitustyön aikana laatia riittävän yksityiskohtaiset suunnitelmat ja selvitykset, jotta voidaan asianmukaisesti varmistua kaavan toteuttamiskelpoisuudesta. Suunnitellut maantäyttöalueet tulee esittää kaavakartalla esimerkiksi jätteenkäsittelyaluetta osoittavalla merkinnällä ja maakaatopaikkatoiminnan vaikutukset tulee huomioida myös tarkasteltaessa kaavan vaikutuksia ihmisten

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

elinoloihin ja virkistykseen. Lisäksi valiokunta katsoo, että korkomerkinnot ovat tärkeä läjitystoimintaa ja alueen myöhempää käyttöä ohjaava tekijä, joten kaavaa tulee täydentää myös näiltä osin.

Läjitystoiminnan edellyttämät lupa- ja arviointimenettelyt

Suunnitellut läjitysmäärät ovat pienentyneet luonnosvaiheen noin 350 000 m³:sta ehdotusvaiheen noin 150 000 m³:een. Esitetty ylijäämämaan läjitys ilman tarkempaa suunnitelmaa luokitellaan jätteenkäsittelyksi ja mikäli ylijäämämaan läjittämisestä ei ole kaavoitustyön yhteydessä laadittu lausunnossa edellä mainittuja asiakirjoja, edellyttää kyseinen läjitystoiminta massamäärien pienentymisestä huolimatta ympäristölupaa ympäristönsuojelulain 27§ ja liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 f mukaisesti. Kaavaprosessissa tulee selvittää ja dokumentoida ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja vesilain mukaisen luvan tarve. Läjitykseen liittyvät selvitykset on suositeltavaa tehdä niin, että niitä voidaan käyttää myöhemmin muissa menettelyissä (esim. YVA- ja ympäristölupamenettely). Huomionarvoista on, että ympäristölupaprosessi on oma, kaavasta erillinen menettely ja luvan myöntämisedellytykset tutkitaan erikseen ympäristölupaprosessissa.

Muuta huomioitavaa

Rakennus- ja ympäristövaliokunta pitää tärkeänä, että lämmitysjärjestelmiä koskevat kaavamääräykset ovat yhdenmukaisia muiden pohjavesialueiden asemakaavojen kanssa. Näin ollen maalämpökaivoja ei tule sallia pohjavesialueilla.

Rakennusvalvontaviranomaisen näkökulma kaavaehdotuksesta

Rakentamisen ohjaus rakentamiseen varattujen korttelialueiden osalta

Asuinrakennusten korttelialueella (A-10) on kirjattuna vaatimus ympäristön muutosten ja uudisrakentamisen sopeuttamisesta maisemakokonaisuuteen. Asuinkortteliin kiinteästi rajautuvan urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueen (YU-1) osalta sekä asuntovaunualueen (RV-1) osalta ei ole ohjeistettu

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

rakentamisen laatua muutoin kuin kerrosluvun ja enimmäiskorkeuden osalta. Rakennusvalvonnalla ei näin ollen ole tarkempia tai edes yleisiä ohjauksen välineitä esim. rakennusten massoittelun, kattomuodon, materiaalien ja värien osalta rakennusten maisemaan tai rakennettuun ympäristöön sovittamiseksi.

A-10-korttelin rakennusoikeus on esitetty kerrosalaneliömetreinä. Kiinteistö on kuitenkin laaja ja tällöin mahdollinen lohkominen aiheuttaa rakennusvalvonnalle tulkintaongelman rakennusoikeuden määrästä lohkotuille tontin osille. Tehokkuusluku on tulkinnan kannalta yksiselitteinen rakennusoikeuden määrää osoittava luku kiinteistön lohkomisen yhteydessä/jälkeen.

Asemakaavan yleiset määräykset

Yleisiin määräyksiin on kirjattu, että "Kaava-alueelle saa sijoittaa kaavan tarkoitusta varten tarpeellisia maantäyttöjä". Maantäyttöjen enimmäismäärä, joka palvelee määräykseen kirjattua kaavan tarkoitusta, tulisi määritellä yksiselitteisesti kaavakartalla. Rakennusvalvonnan on muutoin vaikea arvioida kaavan tarkoitusta palvelevaa maantäyttöä ja siitä poikkeavaa tarkoitusta, jolloin syntyy maisematyö- tai toimenpideluvan tarve. Onko alueen toteuttamiselle /rakentamiselle asetettu maankäytösopimuksessa määräaika? Määrittelemätön aika mahdollistaa vuosia kestävä maantäytön, mikä on lähiympäristön asukkaille ja tien käyttäjille kestävä tilanne – sekä rakennusvalvonnalle valvonnan osalta haastava.

Yleisissä määräyksissä on edellytetty, että vesihuollon yleissuunnitelma on hyväksyttävä kunnassa ennen kaava-alueen rakentamiseen ryhtymistä. Suunnitelman arvioiva ja hyväksyvä taho olisi selkeyden vuoksi syytä tarkentaa määräykseen. Kaavan yleisissä määräyksissä on pohjaveden osalta kielletty lämmitys-järjestelmät, joista voi aiheutua haittaa pohjavedelle. Rakennus-valvonta yhtyy Ympäristövalvonnan näkemykseen, jossa korostetaan yhdenmukaista kirjausta pohjavesialueiden ja niille sijoittuvien lämmitysmuotojen rajaamisen osalta.

Ehdotus vastineeksi:

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

Selostuksessa on määritelty tuotavien massojen laatu: puhtaita ylijäämämaa-aineksia eli savea, silttiä, moreenia ja louhetta. Ja niitä ilman muuntamistoimia sellaisenaan. Läjitykselle on annettu maksimimäärä, joka voi pienentyä, jos tavoitekorot saavutetaan aiemmin. Tavoitekorot on lisätty asemakaavakarttaan. Alueelle ei tuoda pitkään varastoituja maa-aineksia ja alueen rakentaminen urheilupuistoksi aloitetaan heti täyttöjen valmistuttua. Maatäyttöjen lisätutkimuksilla selvitettiin syksyllä 2018 turvallinen läjityspaksuus, -tapa ja etäisyys ympäröivästä purosta, jotta pehmeät maamassat saadaan lujitettua ja sulfidisavesta ei ole vaaraa vesistölle. Täytöt tehdään vaiheittain, jolloin ensimmäisen täytön vaikutuksia voidaan seurata ennen kuin korotusta jatketaan.

Näiden määritelmien mukaan täyttömaa ei ole jätettä eikä vesistölle tutkimusten mukaan aiheudu vaaraa. Tällaiselle täytölle ei yleensä vaadita ympäristölupaa. Kyseessä ei myöskään ole jätteenkäsittely-alue, joka vaatisi jätteenkäsittelyalueen merkinnän. Kyse on urheilupuiston perustamisen edellyttämästä maatäytöstä, ei ammattimaisesta jätteenkäsittelystä (johon ympäristölain liite 1, taulukko 2 kohta 13 f viittaa). Ennen maantäyttöjen aloittamista alueelle haetaan tarvittavat luvat (Katso vastine-ehdotus ELY:lle).

Lämmitysjärjestelmistä lisättiin nyt kaavaan teksti maalämpökaivojen kiellosta. Kaikkien rakennuskorttelien määräyksiin lisättiin teksti uudisrakentamisen sopeuttamisesta maisemakokonaisuuteen sekä julkisivumateriaalista ja -väriyksestä. Rakennusten massoittelemasta ei annettu määräyksiä. Kuntosalirakennus tulee luultavasti melko suurikokoiseksi käytön vaatimuksista johtuen. Rakennuksen koko ei kuitenkaan poikkea suurista maatalojen talousrakennuksista. Asuinrakennusten korttelin (A-10) lohkomiselle ei nyt ole näköpiirissä tarvetta. Lohkomiselle tuottaisi hankaluuksia myös se, että liittymien lisääminen ei helppoa.

Maatäyttöjen enimmäismäärä, enimmäiskorkeus ja aikataulu on määritelty kaavaselostuksessa. Vesihuollon yleissuunnitelmasta on kaavaselostuksessa periaatekuva kappaleessa 5.5 Alueen vesihuollon järjestäminen. Tarkennettu suunnitelma tullaan hyväksyttämään rakennuslupien yhteydessä. Muiden rakennusten

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

kohdalla liittymissä vesi- ja viemäriverkostoon ei erityisiä haasteita, ainoastaan leirintäalueen rakennusten kaikkien maanalaisten johtojen sijoitus poikkeaa normaalista. Tämä siksi, että ne kulkevat täyttökerroksessa, jotta vältetään sulfidisaven kaivu. Täyttö tehdään riittävän paksuksi, jotta putket eivät jäädy talvella.

Muistutus 1:

Kommenteista ja vastauksista nähdään, että kaikki autoliikenne urheilupuistoon tapahtuu Kalkkirannantien kautta, eli autoliikenteen kasvu lisää entisestään Kalkkirannantiellä liikkuvien pyöräilijöiden ja kävelijöiden turvattomuutta. Heitä ei auta yhtään se, että Eriksnäsistä pääsee mahdollisesti jotain hiekkatietä pyörällä urheilupuistoon. Kevyen liikenteen väylä tarvitaan Kalkkirannantien varteen, ja sen hankkeen käynnistämiseksi kunnan aktiivisuutta tarvitaan jo nyt ennen urheilupuiston rakennustöiden käynnistymistä.

Ehdotus vastineeksi:

Kalkkirannan pyörätien tarve on olemassa, mutta tähän hankkeeseen sen kytkeminen ei ole perusteltua. Kunnan alueella on myös muita tärkeitä kevyen liikenteen väylähankkeita kuten Söderkulla-Nikkilä joita ei ole vielä pystytty toteuttamaan. Parhaillaan rakennetaan Nikkilä-Nikinmäki-pyörätietä, joka on erittäin kallis. Asemakaavaan on annettu sitova määräys ulkoilupolun toteuttamisesta ennen urheilupuistohankkeen käyttöön ottoa. Ulkoilupolku liittyy Eriksnäsän itäreunalla Palokärjentien päähän.

Muistutus 2:

Kaavaehdotus on ristiriidassa Eriksnäsän osayleiskaavan ja rakennusjärjestyksen kanssa. Alueen täyttäminen ja korottaminen vahingoittaa luontoa ja aiheuttaa haittaa alueen asukkaille, eikä täyttämisestä huolimatta alueen maaperä ole sopivaa rakentamiselle. Rakennusalan ammattilaisena ihmettelen kaava-ehdotuksen tavoitteita korottaa täyttemaalla rakentamiselle sopimatonta aluetta, koska tällä ei luoda rakentamiselle edellytyksiä. Kaavaehdotus tulee aiheuttamaan luvattoman pysäköinnin Kalkkirannantien varteen, joka vaarantaa liikenteen, eikä tie ole tälläkään hetkellä turvallinen kevyelle liikenteelle.

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

Kaavaehdotusta ei tule viedä eteenpäin, koska:

- Kaava-alueella ei ole edellytyksiä rakentamiselle maaperä- ja vesiolosuhteiden takia
- Kaavaehdotuksen esittämät täytöt vahingoittava luontoa ja aiheuttaa haittaa alueen asukkaille
- Esitetyt täytöt eivät mahdollista alueelle rakentamista ja seurauksena voi olla kesken jäänyt, osittain muokattu maa-alue sekä vahingot luonnolle
- Kaavaehdotuksesta puuttuu tiedot vaadittavista paalutuksesta ja maa-alueen stabiloinnista, jotta aluetta voisi käyttää kaavaehdotuksen mukaisesti
- Kaavaehdotus on ristiriidassa osayleiskaavan kanssa, eikä ehdotuksen vaikutuksia ole selvitetty laajemmin.
- Kaavaehdotuksen urheilulajit, padel ja kuntosali, sopivat asuinkeksuksiin, eikä niitä kannata sijoittaa yksityisautoilua vaativan etäisyyden päähän asutuksesta.
- Kaavaehdotuksessa esitetyt grilli-kahvila, asuntovaunualue ja isot pysäköintialueet lisäävät haittailmiöitä, kun esimerkiksi nuoret kerääntyvät viettämään iltoja ja öitä alueelle.
- Kaavaehdotuksen perustelu liiketoiminnasta ei täyty, koska alueelle ei synny työpaikkoja kuin korkeintaan yksittäisille henkilöille.
- Kaavaehdotus pilaa paikallisen kulttuuriympäristön sekä 1500-luvulta lähtöisin olevia tiloja.
- Kaavaehdotuksen liittymä Kalkkirannantielle vaarantaa liikenteen, koska liittymä on kummun aiheuttamassa katveessa.
- Kalkkirannantiellä ei ole kevyen liikenteen väylää eikä tie ole tarpeeksi leveä, että reunassa voisi kävellä tai pyöräillä turvallisesti.

Koska alueella ei ole edellytyksiä rakentamiselle, liikennettä alueelle ei voi turvallisesti järjestää ja alue on osa paikallista kulttuuriympäristöä, alueelle tulisi suunnitella osayleiskaavan mukaista toimintaa. Alueelle sopii maaperä- ja vesiolosuhteiden mukaisia toimintoja, esimerkiksi osayleiskaavaan merkityt viljely tai asemakaavaehdotuksen jalkapallogolf, jotka voisi toteuttaa ilman merkittävää täyttööä ja niin että hetkellisesti vesi voi nousta laajemmin alueelle. Asemakaava-alueelle ei ole mahdollista rakentaa ilman merkittäviä taloudellisia panostuksia, joita ei saa

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

katettua kaavaehdotuksessa esitetyillä liiketoiminnoilla. Kaavaehdotuksen toiminnot olisi järkevä sijoittaa alueille jotka mahdollistavat rakentamisen ja ovat asiakkaita lähempänä.

Edellytyksiä rakentamiselle ei ole ko. alueella

Jontaksen puutarhakylän kaavoitus lopetettiin koska ”edellytyksiä rakentamiselle ei ole ko. alueella, jossa maaperä- ja vesiolot ovat siihen täysin sopimattomat”. Koska Jontaksen urheilupuiston kaava-alue on sama kuin puutarhakylän kaavaehdotus, niin tälläkään alueella ei ole edellytyksiä rakentamiselle.

Maatäytöt ja painumat

Kaava-ehdotuksessa esitetään lähes 3 metrin täyttöjä alueelle. Pohjatutkimuksissa kerrotaan teoreettisesti, että painuma on tasaisella kuormituksella jopa 0,8 metriä. Kaava-ehdotuksessa esitetään leikkauksia, joista selviää, että täyttöä ei voida toteuttaa tasaisena koko alueella, vaan että syntyy erilaisia penkereitä ja luiskoja. Epätasainen täyttäminen voi johtaa suurempiin painumiin ja epätasaiseen painumaan.

Rakennuksien perustaminen, asuntovaunujen tai ajoneuvojen pysäköinti tai muu rakentaminen kuormittaa epätasaisesti maatäyttöjä, sekä alapuolista savikerrosta, ja aiheuttaa paikallista painumista myöhemmin. Kaava-ehdotuksessa luonnostellut rakennuksien perustaminen kuormittaa maata vastaavan määrän, kuin täytöt, jolloin myös täyttöjen jälkeen, rakentamisen aikana syntyy toiset noin 0,8 m painumat uusien rakennuksien alla. Tätä myöhempää painumaa lisää se, että täytössä käytetään savea ja muuta painuvaa sekä routivaa maa-ainesta. Kaavaehdotus esittää, että maa painuu 20 vuoden aikana, joka estää järkevän rakentamisen alueelle.

Koska rakennuspaikalla ei ole edellytyksiä rakentamiselle, maaperä- ja vesiolosuhteiden takia, eikä saven painumaa saada loppumaan täytöillä, tulisi kaava-ehdotukseen päivittää realistiset perustamistavat. Alueille, joissa on paksusti savea, tulisi perustaa rakennukset ja rakenteet paaluille, sekä stabiloida piha-alue esimerkiksi sementillä. Esittämällä nämä jo kaavassa voidaan

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

kustannuksia arvioida oikein jo aikaisessa vaiheessa.

Maatäytöt ja rakentamisen haitat

Kaavaehdotuksessa esitetään, että täyttöön tarvitaan maa-aines vastaa yli 12 000 kuorma-auton kuormaa. Kaavaehdotuksen esittämä lähes 10 % nousu raskaan liikenteen määrään Kalkkirannantielle kahden tai jopa neljän vuoden ajaksi, myös pimeänä ja liukkaana vuodenaikana, on kohtuuton haitta alueen asukkaille. Haittaa arvioidessa, tulee huomioida, että rakennusalueen ohi kulkee arkipäivisin lapsi kouluun, mm. pyörillä. Haitta on kohtuuton, koska täyttö ei muuta kaava-aluetta hyväksi rakennuspaikaksi, vaan maa on edelleen heikosti kantavaa ja hyvin painuvaa. Lisääntyneen raskaan liikenteen lisäksi koko rakentamisen aikana maata muokataan telaketjukoneilla, joka aiheuttaa melu ja pölyhaittoja naapurustoon jopa neljän vuoden ajaksi.

Maatäyttöjen vahingot luonnolle

Kaava-ehdotuksen esittämät täytöt ovat suunniteltu tasaisena täyttönä koko alueelle, joten painumat ja maa-aineiden liikkeet ovat oletettu tämän pohjalta. Alueesta esitetyt leikkaukset osoittavat, ettei täyttöjä tehdä tasaisesti, vaan esimerkiksi puro jätetään täyttämättä, eli nykyiseen tasoon. Kun täyttöjä tehdään laajasti puron molemmilla puolilla, on mahdollista, että täytöt siirtävät alueella olevaa sulfiittisavea puroon. Tällöin savi ja sulfaatti valuvat puron mukana mereen ja vahingoittavat luontoa laajalla alueella. Alapuolisessa kuvassa saven liikettä on esitetty nuolilla. Kun savi täyttää puron ja puro kaivetaan uudestaan auki, niin tällöin täytöt painavat lisää savea puroon ja lisää epäpuhtautta joutuu mereen.

Koska täytöt tehdään muilta rakennuspaikoilta poistettavilla maa-aineilla, on riski, että maa-aineiden mukana valuu puroon ja tätä kautta mereen muualta tuotuja epäpuhtauksia. Vaikka virallisia haitta-aineita valvotaankin, niin luonto vahingoittuu siitä, että puroon valuu täyttösavea, mahdollisesti sulfaattia tästä, ja sumentuu jo hiekasta, siltistä tai muista ns. puhtaista täytemaista.

Kaavaehdotus pilaa paikallisen kulttuuriympäristön

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

Asemakaava-alue on osa paikallista kulttuuriympäristöä, Hangelbyn viljelyaluetta, jonka lisäksi kaavaehdotus pilaa Hangelbyn Jontas, Antas -kantatilan. Kaavaehdotus pilaa myös lähistöllä olevien neljän muun kantatilan perinteikkään kulttuuriympäristön. Yläpuolella olevissa kuvissa on Jontas, Antas -kantatilan päärakennus ja alapuolella olevassa kuvassa ensimmäiset kaavaehdotuksen mukaisesti rakennetut rakennukset. Nämä eivät ole arkkitehtuurisesti yhteensopivia tai toisiaan täydentäviä.

Alapuolisen kuvan (kuva alkuperäisessä muistutuksessa) rakennukset on toteutettu vuonna 2018 kaava-alueelle, jotta maanomistaja voisi aloittaa liiketoiminnan mahdollisimman pian kaavan valmistuttua, ja edustaa täten kaavaehdotuksen suunniteltua rakennuskantaa. Uudet rakennukset eivät ole kulttuuriympäristöön sopivat ja arkkitehtuuriltaan mitäänsanomattomia. Kaavaehdotuksessa esitettiin leikkauksissa tulevien rakennuksien kokoa ja sijoittelua. Huomioiden alueelle jo toteutetut rakennuksien ulkonäkö ja leikkauksissa esitetty koot, niin kaava-alueelle on odotettavissa teollisuusaluetta muistuttavia hallirakennuksia, teräskontteja ja pahimmillaan kuvassa olevia kuormalavoja ja muuta roskaa. Alapuolisessa kuvassa (kuva alkuperäisessä muistutuksessa) esitetyillä uusilla rakennuksilla ei ole rakennuslupaa ja ne on toteutettu kaava-alueelle kaavoitusprosessin ollessa käynnissä.

Esimerkiksi Eriksnäsin kiinteistöjen omistajat tai uuden Eriksnäsin kaavan valmistelijat ovat voineet perustaa päätöksensä olemassa olevaan osayleiskaavaan, eikä näin ollen ole voinut varautua kiinteistöjen arvon alennukseen, joka johtuisi Jontaksen urheilupuistoon rakennettavista teollisuusaluetta muistuttavista rakennuksista tai pitkäaikaisen rakennusprojektin haitoista.

Kaavaehdotus vaarantaa liikenteen

Kaavaehdotuksen liittyminen vaarantaa liikenteen, koska liittyminen on kummun aiheuttamassa katveessa. Kalkkirannasta tulevat ajoneuvot, myös raskas liikenne, eivät näe urheilupuistosta tulevaa liikennettä ajoissa, jotta liikenteeseen liittyminen olisi turvallista. Kaavaehdotus lisää liikennettä merkittävästi ja esimerkiksi

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

rakentamisen aikainen raskas liikenne aiheuttaa vaaratilanteita, koska niiden liittyminen Kalkkirannantielle on hidasta ja riski että muut ajoneuvot törmäävät näihin on suuri. Liittymä tulisi suunnitella niin että Kalkkirannantielle voi liittyä häiritsemättä Kalkkirannantien liikennettä.

Kalkkirannantiellä ei ole kevyen liikenteen väylää eikä tie ole tarpeeksi leveä, että reunassa voisi kävellä tai pyöräillä turvallisesti. Penkerettä ei pahimmillaan ole yhtään tien vieressä. Tällä hetkellä koululaiset pyöräilevät kaistalla ja kaava-ehdotus tulisi lisäämään sekä kaistoilla pyöräileviä lapsia, että heitä vaarantavaa liikennettä. Alla olevissa kuvissa on esitetty Kalkkirannantieltä:

1. Ajokaista viistää tien reunaa ja kävellessä auton on väistettävä vastaan tulevalle kaistalle.
2. Ajokaista on merkitty käytettävää tietä ulommaksi, koska tie on kapea
3. Ajokaistan merkintä on murentuneella ja kaltevalla alueella ja käytössä oleva tieosuus on noin 20 cm keskeimmällä tietä
4. Ajokaistan merkintä on tiealueen ulkopuolella, eikä noin 50 cm aluetta tien reunasta ole ajoneuvojen tai kevyen liikenteen käytössä.

Kaavaehdotuksen selvityksessä on annettu virheellisesti ymmärtää, että kevyellä liikenteellä olisi turvallista liikkua Kalkkirannantiellä. Kaavaehdotus vaikeuttaa kevyen liikenteen väylän rakentamista alueelle ja edesauttaa maa-alueen omistajia vaatimaan suurempia korvauksia itselleen, jos kevyen liikenteen väylä joskus rakennetaan Kalkkirannantien varteen.

Asemakaavaehdotuksen toteutuksen taloudelliset menetykset Koska kaava-alueella ei ole edellytyksiä rakentamiselle, edes täytön jälkeen, niin on suuri riski sille, ettei hanketta tulla viemään loppuun saakka, jos kaava-ehdotus hyväksyttäisiin kaikkine virheineen. Kuntosalitoiminta on yleensä lähellä asutusalueita, eikä sitä tulisi kaavoittaa keskellä maanviljelysalueita. Kaava-ehdotuksessa ei mainita sellaista liiketoimintaa, jolla kalliit rakentamiskulut saisi katettua. Koululaiset eivät voi käyttää urheilupuistoa, koska se ei ole tavoitettavissa pyörällä tai kävelleen, koska Kalkkirannantie ei ole turvallinen kevyelle liikenteelle.

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

Hankkeen aloituksen jälkeen lopputulos voi olla Sipoonrannan tapainen, jos hanke jää taloudellisista syistä kesken. Riskeinä on mm.

- täyttöjen epäonnistuessa korjauksien tai luonnon vahinkojen korjaaminen on kallista,
- täyttöjen jälkeen selviää, ettei rakennuksia voi perustaa täyttöjen varaan ja kustannukset nousevat liian suureksi,
- rakennuksien valmistuttua käyttöaste on liian pieni, koska koululaiset eivät voi käyttää tiloja ja esimerkiksi kuntosalitoimintaa on saatavilla lähempänä asuinkeksuksia.

Kaavoittaessa tulisi selvittää hankkeiden todelliset riskit ja näiden kustannusvaikutukset.

Kaavaehdotuksen perustelu liiketoiminnasta ei täyty, koska alueelle ei synny työpaikkoja kuin korkeintaan yksittäisille henkilöille. Kaavaehdotuksessa esitetyt grilli-kahvila, asuntovaunualue ja isot pysäköintialueet lisäävät haittailmiöitä, kun esimerkiksi nuoret kerääntyvät viettämään iltoja ja öitä alueelle.

Pysäköintialueet

Pysäköintialueiden sopimattomuus maisemaan
Eriksnäsin osayleiskaavassa siirtolapuutarhaksi merkitylle alueelle sijoitetaan kaksi suurta pysäköintialuetta, vaikka osayleiskaavassa esitetään, että tämä tulee välttää. Alueelle tulevat kaksi pysäköintialueet vaikuttavat avoimen maiseman takia laajalle alueelle naapuristoon. Alla ilmakuva Söderkullassa olevan marketin pysäköintipaikasta, joka on yhtä suuri kuin kaavaehdotuksessa esitetty. Alemmassa kuvassa (kuva alkuperäisessä muistutuksessa) on havainnekuva, jossa näkyy miten tämä vaikuttaa maisemaan.

Pysäköintipaikkojen riittämättömyys

Sen lisäksi että pysäköintipaikat on sijoitettu suuriksi kentiksi maisemaa pilaten, esimerkiksi Kalkkirannan tien varteen, niin alueella on mielestäni varauduttu liian vähään määrään pysäköintipaikkoja. Tällä hetkellä ei ole pysäköintipaikkoja varattu mahdollisille tapahtumille, joita kaavaehdotuksen mukaan tullaan

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

järjestämään alueella. Voidaan myös olettaa, että useampi perhe tulee urheilemaan parilla autolla, koska etäisyys lähimpiin taajamiin tai kaupunkeihin on liian pitkä muilla kulkuneuvoilla järjestettäväksi. Haaste muodostuu siitä, ettei lähistöllä ole vaihtoehtoisia pysäköintipaikkoja. Kalkkirannantien pientareet ovat kapeat, alueella ei ole kevyen liikenteen väylää, tiellä liikkuu raskasta liikennettä sekä tie on pelastustie ja korkeammassa kunnossapitoluokassa, joten pysäköinti tienvarteen ajokaistalle ei ole vaihtoehto. Alueen sisälle tulisi varata laajat viherkentät, joille vieraat voisi pysäköidä tapahtumien ajaksi.

Tuleva laitton pysäköinti tien varteen

Pysäköintipaikkojen riittämättömyys johtaa vastaavaan tilanteeseen kuin Kalkkirannassa, jossa autot pysäköivät tien varteen. Suurin ero on, ettei puutarhakylän kohdalla ole kevyen liikenteen väylää, joten pysäköidyt autot pakottavat kävelijät, pyöräilijät ja esimerkiksi koululapset keskelle tietä pysäköityjen autojen ja ohittavien autojen väliin. Alla kuva Kalkkirannassa (kuva alkuperäisessä muistutuksessa), jossa selviää miten autot tukkivat tien ja alempana linkki Sipoon Sanomien artikkeliin samasta asiasta.
<http://www.sipoosanomat.fi/artikkeli/247279-kalkkirannassa-pysakointi-todella-ongelmallista>

Pysäköintialueiden pinnoitus ja veden poisto

Rakennusjärjestyksessä määrätään, että pohjavesialueilla tulee olla vetää läpäisemättömät paikoitusalueet ja että vesi on johdettava pois, alla ote. Aluetta ei voi verrata pientaloihin, koska ajoneuvoja on paljon ja tiheästi. Urheilusuorituksien takia autolla tullaan ja lähdetään vilkkaasti ruuhka-aikoina.

Pysäköintialueen vedet valuvat puroon, joka johtaa mereen ja lisää rehevöitymistä ja puron vedenlaadun heikkoutta.

Tärkeillä pohjavesialueilla moottoriajoneuvoilla liikennöitävien pihaja paikoitusalueiden (ei kuitenkaan 1-2-asuntoisten pientalojen kyseessä ollen) pintarakenteiden on oltava vettä läpäisemättömiä ja näiden alueiden pintavedet on johdettava kunnan sadevesiviemäriin tai pohjavesialueen ulkopuolelle, esim. avo-ojien kautta.

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

Pinta- ja sadevedet

Alueen pohjoispuolen valuma-alue kulkevat alueella olevaan puroon ja tätä kautta mereen. Kaavaehdotuksessa mainitaan, että kaava-alue on alle prosentin kokoinen valuma-alueesta, mutta pienuudesta huolimatta alue tukkii koko valuma-alueen ainoan reitin mereen. Ks. alta kuva, jossa valuma-alueen eteläpuolelle on hahmoteltu kaava-ehdotuksessa esitetyt kallio-alueet, joiden läpi vesi ei pääse valumaan. Kaava-alue muodostaa tulpan koko valuma-alueen purkavaa puroon.

Alla ajankohtainen kuva (kuva alkuperäisessä muistutuksessa), jossa näkyy kuinka paljon vettä normaalina päivänä pelloilla ja ojassa on. Kuvaa tarkkailtaessa on huomioitava, että vuosi 2018 sademäärä on keskimääräistä kuivempi, joten valuma-alueen vaikutus voi tulevaisuudessa olla suurempi.

Tulva ja nouseva merenpinta

Suunnittelun kohteena oleva maa-alueen korkeus on hyvin matala rakentamista varten. Onko kaavassa huomioitu Sipoon määräykset tulvavesirajasta? Tulisiko huomioida YM suositukset vähimmäiskorkeudeksi rakentamista varten? Vai tuleeko maanvaihtoa ja korottamista niin merkittävässä määrissä, että alueen maanpinnan korko saadaan nostettua?

Alla kartta Corine 2000 -aineistossa jossa on selvitetty vedenpinnan tasoa (kartta alkuperäisessä muistutuksessa). Selvitys kattaa Sipoon alueen. Selvityksessä on todettu, että Sipoossa on tällä hetkellä useita veden alle jääviä rakennuksia. Puutarhakylä korkeusasema on sellainen, että mahdollinen tulva peittää alueen lähes kokonaan.

Kartan alla on otteita rakennusjärjestyksessä (otteet alkuperäisessä muistutuksessa) , jossa määrätään rakennusten lattiapinna minikorot. Korotetaanko kaavoitettu alue tälle tasolle kauttaaltaan? Aikaisemmin esitetyssä valokuvassa näkyy miten vesi peittää alueen tällä hetkellä ilman tulvaa tai korkeaa merivettä.

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

Mahdollisen tulvan takia alueelle sopisi puutarha-alueiksi ja puutarhan hoitoon tukeville rakennuksille. Tällöin tulvan haitta ei ole yhtä merkittävä kuin jos alueelle rakennetaan mökkejä, jotka jäävät veden alle. Asuinrakennuksen tai muun siihen verrattavan rakennuksen alimman lattiatason on oltava vähintään + 2,60 m.

Rakennusoikeus ja rakennuskannan sijoittuminen ympäröivään alueeseen verrattuna rakennusten tilavuus on alueelle liian suuri. Samoin rakennuksien sijoittaminen pellolle on huono ratkaisu. Alla ote rakennusjärjestyksestä rakennusten sijoittamisesta (ote alkuperäisessä muistutuksessa).

Maisemallisesti merkittävillä peltoalueille rakentamista tulee välttää. Rakentaminen tulee sijoittaa mahdollisuuksien mukaan olemassa olevien pihapiirien ja metsäsaarekkeiden tuntumaan.

Kevyt liikenne

Osayleiskaavassa on vaatimus, että alueen suunnittelussa huomioidaan kevyt liikenne ja joukkoliikenteen käyttö. Koska joukkoliikenteen käyttäminen vaatii noin 2-3 km kävelyn Söderkullasta, niin kaavaehdotuksessa ei mielestäni ole huomioitu tätä tarpeeksi. Harvoin Kalkkirantaan tulevan linja-auton pysäkki on ehdotuksessa poistettu sisäänajon tieltä. Tämäkin on ristiriidassa sen kanssa, että alue suunniteltaisi joukkoliikenne huomioiden. Onko selvitetty mihin pysäkki voidaan siirtää, jos ei sisäänajotielle voida suunnitella parempaa sijaintia?

Käsitykseni mukaan Jontaksen maanomistaja on ollut aikaisemmin maastoon merkityn väylän vastustaja. Voidaanko varmistaa kaavaehdotuksen teon yhteydessä, ettei vastaavaa käy uudestaan? Tulisiko kunnan lunastaa tässä yhteydessä esimerkiksi 5 m kaistale olemassa olevan talon ja tien välissä, kaavoitettavalta alueelta? Tälle alueelle voisi rakentaa kevyen liikenteen väylän sitten kun asiaa saadaan seuraavan kerran eteenpäin. Keskustelutilaisuudessa maanomistajan esittämä vaatimus siitä, että he vaativat ELY-keskusta lunastamaan koko talon (todennäköisesti toivovat tästä korvaustakin) on mielestäni kohtuuton lähtökohta kaavoitukselle, koska vaatii merkittävää

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

määrää verorahoja. Tietä on tällä hetkellä vaarallista kävellä ja tämä pahenee koska kaavaehdotuksessa esitetään sekä kevyen liikenteen lisäämistä ja auto ja jopa raskaan liikenteen lisäämistä tielle, ilman että ratkaisua kevyelle liikenteelle on esitetty.

Koska kevyen liikenteen väylää ei ole ja tie on vaarallinen, niin kaava ehdotuksessa tulisi harkita kevyen liikenteen ulostuloa alueen eteläreunassa. Tällöin alueelta lähtevät kävelijät välttävätkä vaarallisen mutkan kummalla talojen välissä. Tämä auttaa myös autoilijoita, koska kävelijöitä olisi tällä alueella vähemmän ajokaistoilla.

Ehdotus vastineeksi:

Asemakaavoitus on alueiden käytön suunnittelussa aina tarkempi taso ja näin ollen rakennusjärjestys ei ole ohjaava asemakaava-alueilla. Eriksnäsin osayleiskaava ei ole lainvoimainen ja on näillä näkymin muuttumassa merkittävästi lähivuosina mm. seudullisen tilanteen muuttumisen vuoksi, kun metron linjaukset ovat muuttuneet.

Maatäytöistä: Maaperän laatu, toimivuus ja täytöt on selvitetty osana kaavatyötä maaperäselvityksessä ja suunnitelmissa. Maatäytön selvityksissä todettiin, että alue on rakennettavissa ja määriteltiin maatäyttöjen suojaetäisyys purosta, jotta veden virtausuoma säilyy. Tulvaselvityksessä määriteltiin uoman koon riittävyys sekä puron ylittävien siltujen tai rumpujen aukon minimikoot, jotta ne eivät tulvan aikana toimi tulppana. Alueelle täytyy tehdä laaja maarakentamisen projekti, joka mahdollistaa alueen rakentamisen urheilupuistokäyttöön. Täyttömaalle tulevat rakennukset ovat kohtuullisen kevytrakenteisia. Rakennuslupaa varten tehdään perustus- ja paalutussuunnitelmat normaaliin tapaan. Suunnittelun edetessä myös maarakentamisen suunnitelmia tarkennetaan ja toimenpiteille haetaan tarvittavat luvat. Maatäyttövaiheen melu on normaalia maarakennustoiminnan ääntä, Kalkkirannan tien puhtaudesta huolehditaan harjauksella ja riittävän pitkällä sorapintaisella työmaatiellä, joka puhdistaa renkaat. Hanke on suhteellisen pieni ja maarakentamiskokouksen talous on ennakkoon suunniteltu. Jos leirintäalueelle tai jalkapallogolfkentälle tulee myöhemmin häiritseviä painumia, ne täytetään ja korjataan, mikä on

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

normaali toimenpide. Täyttöjen jälkeen kaikki alueelle tulevat rakennukset ovat tulva-alueen yläpuolella.

Liikenteestä: Raskasta liikennettä on aiempina vuosina ollut Kalkkirannantiellä huomattavasti nykyistä enemmän. Raskasliikenteen määrä kasvaa hankkeen aikana väliaikaisesti, mutta ei väyläviraston liikennemääräkarttojen mukaan aikaisempien vuosien tasolle. Liikenneselvitys suosittelee Jontaksen kohdalle nopeusrajoitusta maanajon ajaksi. Alueelle on varattu riittävät pysäköintialueet ja vaikutuksia Kalkkirannan tielle ei ole tulossa, lisäksi pysäköintiä voidaan lisätä urheilupuiston alueella tarvittaessa. Pysäköintialueille tulee läpäisemätön pinta ja hulevedet johdetaan öljynerotuskaivon kautta. Kalkkirannantien liittymän paikka käsitellään ELY-keskuksen kanssa. Julkisen liikenteen lisääntyminen olisi hyvä asia, mutta tämä kaavahanke ei siihen voi paljoa vaikuttaa. Alueelle ollaan toteuttamassa ennen urheilupuiston käyttöönottoa kevyen liikenteen ulkoilupolku Söderkullasta päin. (Katso vastine-ehdotus muistutukseen 1)

Luonnosta: Alueella ei ole luontoselvityksen pohjalta luontoarvoja joita täytyisi suojella. Työmaan aikaiset ja valmiin urheilupuiston hulevedet ohjataan tasausaltaisiin, joihin kiintoaines jää. Täyttöalueen maastonmuotoilulla estetään pintavesien valuminen kallioalueiden juurelle, joka on pohjaveden muodostumisalue. Alueella tullaan tekemään pohjaveden seurantaa. Hangelbybäckenin varrelle kaava-alueelle on suunniteltu tulvimisen varalta riittävät alueet hulevesiselvityksen ja Hangelbybäckenin selvityksen pohjalta.

Maisema ym: Museoviraston ja Porvoon museon lausuntojen pohjalta alueella ei ole kulttuurihistoriallisia arvoja joita täytyisi suojella. Uusien rakennusten ulkonäköä ohjataan määräyksellä, jonka mukaan ne tulee sopeuttaa maisemakokonaisuuteen. Rakentaminen sijoittuu pääasiassa puron ja tien väliseen rinteeseen. Peltoalueen laaja näkymä kaventuu leirintäalueen kohdalta, mutta ei katkea. Leirintäalueelle tulevien kevyiden rakennusten luo istutettava puusto tulee muodostamaan ikään kuin pienen metsäsaarekkeen. Kuntosalirakennus tulee olemaan suurin

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

rakennus, sen koko on verrattavissa suuriin maatalousrakennuksiin. Rakennusten kaunis ulkonäkö lisää urheilupuiston houkuttelevuutta, arkkitehtuurin tarkempi laatu jää tulevien suunnittelijoiden ja rakennusvalvonnan huoleksi.

Mahdollisia melu- yms. haittoja ihmisten kerääntyessä alueelle on helppo hallita alueen järjestyssäännöllä ja yrityksen omalla valvonnalla. Liikunta-alue ohjaa nuoria liikkumaan, mikä yleensä vähentää häiriökäyttäytymistä. Leirintäalue ei ole laajalle häiriötä aiheuttavaa toimintaa ja urheilupuiston alue on suuri. Urheilupuiston toiminta on liiketoimintaa ja tuo työpaikkoja Sipoon kunnan alueelle. Työpaikkojen lukumäärä riippuu toiminnan laajuudesta ja menestyksestä ajan kanssa, mutta kaikki työpaikat ovat arvokkaita.

Muistutus 3:

Toteatte asemakaavan selostuksessanne:

"Sipoon kunnan tavoitteena on edistää alueen elinkeinotoimintaa. Alue on ennestään asemakaavoittamaton, mutta aiemmin samalle alueelle on suunniteltu Jontaksen puutarhakylän asemakaavaa, mutta toimintojen sijoitustarpeiden muututtua, on ollut tarve aloittaa nyt vireillä oleva Jontaksen urheilupuiston kaavahanke."

Kommentti:

Onko kunnalle esitetty mitään arviota urheilupuiston toiminnan hoitamiseen tarvittavien työntekijöiden määrästä?

Kuinka paljon kunta aikoo sijoittaa resursseja suunnittelutyöhön, kunnallistekniikkaan, ym. alueen rakentamisesta kunnalle aiheutuviin kustannuksiin, alueen suunniteltujen toimintojen hoitamiseen tarvittavien muutamien työpaikkojen tuottamien veroeurojen saamiseksi kuntaan?

1. Alueen maaperän soveltuvuudesta suunnitellulle toiminnalle:

Olette todenneet:

"Alueelle on aiemmin tehty kaavaehdotus E4 Jontaksen puutarhakylä, jonka edistämistä ei jatkettu sen vuoksi, että alueen toteuttaminen sulfaattisavea sisältävälle maaperälle todettiin taloudellisesti haastavaksi".

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

Lisäksi selvityksissänne todetaan:

"Alueelle laadittiin syksyllä 2015 maaperäselvitys (Ramboll). Pohjatutkimuksilla selvitettiin saven laatua, tiivyyttä ja kerrostumien paksuuksia painokairauksin ja näytteenotoin. Selvityksen mukaan alueen maaperä on erittäin pehmeää. Ohuen noin 0,4-0,8 m paksun kuivakuorikerroksen alla on lähes kauttaaltaan koko alueella erittäin pehmeän saven kerros, joka ulottuu maanpinnasta 6-20 metrin syvyydelle. Rakentamista ei voida tehdä suoraan maanvaraisesti pohjamaata vahvistamatta tai rakenteiden lisäkuormitusta keventeillä kompensoimatta. Pohjamaa painuu sitä kuormittaessa kymmeniä senttimetrejä niin, että se vaikuttaisi haitallisesti rakennusten ja teiden, sekä vesihuollon rakenteisiin. Alueelle tulisi suunnitella pohjanvahvistus tai kevennystoimenpiteitä. Perustamistapa tulee suunnitella aluekohtaisesti, koska kallion reuna-alueilla pehmeät maakerrokset ovat ohuempia ja tätä varten pohjamaasta tulisi tehdä tarkentavia tutkimuksia. Saven havaittiin inkubaatiotesteissä olevan sulfidisavea".

ELY-keskuksen edustaja Elina Kuusisto on todennut:

"Asemakaavan sisältövaatimukset edellyttävät, että sillä luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle. Täyttöjen turvallisuus suhteessa maaperän laatuun tulee kuvata kansantajuisesti asemakaavaselostuksessa (maatäyttö, sen toteutustapa, kokonaistäytön määrä ja lopullinen maankorko sekä laskelmien avaaminen ymmärrettäväksi jne.)".

Onko asia tuotu ymmärrettävästi kaikkine mahdollisine ikävine yllätyksineen ja kustannuksineen päättäjille tiedoksi?

ELY:n lausunnon pääkohdista:

- "Geotekninen selvitys on tehty rakennushankkeiden vaatimalla tarkkuudella.

Toteutus edellyttää maatäyttöä enimmillään 200 000 m³ puhtailla ylijäämämailla".

- "Alueen maaperä on tehdyn selvityksen perusteella rakentamisen kannalta haasteellinen, pehmeän ja pinnassa olevan häiriintymis-herkän savisen/silttisen liejukerroksen vuoksi".

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

- "Savi on rikkiptoista sulfidisavea. joka hapen kanssa tekemisiin joutuessaan. esimerkiksi kaivamisen yhteydessä. muodostaa rikkihappoa aiheuttaen näin haitallisia vaikutuksia ympäristöönsä".

Lausuntojen huomioon ottaminen esityksessänne:

- "Alueen tasausta on tarkoitus korottaa noin 2,5-3 m nykyisestä maanpinnasta puhtailla ylijäämämaa-aineksilla. Korotuksella saadaan alueesta toimiva urheilupuiston pohja".

- "Kaavaan on lisätty seuraava kaavamääräys: Kaava-alueella esiintyy sulfidisavea. Alueen rakentamisessa ja maamassojen käsittelyssä ja läjityksessä varmistetaan, että happamia valumavesiä ei pääse vesistöön".

Kommentti edellisiin:

Korotusmassojen aiheuttama epätasainen maaperän kuormitus (puruoman alueella ei kuormitusta) aiheuttaa todennäköisesti pehmeän, 6-20m paksun savikerroksen pusertumisen (kohoamisen) purouomaan, tukkien sen. Tukkeentunut purouoma aiheuttaa tulvauhan ylävirtauksen puolisille alueille. Purouoman ruoppaus pahentaa tilannetta saven häiriintyessä kaivuutöistä. Savi pusertuu häiriintyneenä entistä herkemmin purouomaan. Puroon nousutta sulfidisavea huuhtoutuu veden mukana mereen. ja hapottaa Hangelbyvikenin.

Korotusmassojen mahdollisesti aiheuttamat saven siirtymät voivat myös aiheuttaa toimintahäiriöitä ja vaurioita puron vieressä sijaitseviin paineviemäriin ja vesiputkeen.

Kysymyksiä:

Esityksessänne mainitaan:

"Hangelbybäckenin tulvimiskäyttäytyminen mereen asti on vielä selvítettävä ja sen kustannuksien jakamisesta sovittava kunnan ja maanomistajan kesken".

- Onko kustannusten jaosta sovittu?

- Onko seuraavaksi selvítettäväksi suunniteltu tarkennettu maaperäselvitys ja geotekniset suunnitelmat tehty?

- Kuinka happamien valumavesien pääsy vesistöön on suunniteltu estettäväksi?

- Kuka korvaa korotusmassojen vaikutuksesta mahdollisesti

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

aiheutuvat vauriot ja ympäristötuhot?

2. Liikenteen järjestelystä:

ELY-keskuksen edustaja Anna Puolamäki esittää:

"Urheilupuiston ajoneuvoliikenteelle suunniteltu liittymä on hyvällä paikalla, kun se sijoitetaan liittymäluvan mukaiseen kohtaan. Liittymän tarkemmassa suunnittelussa on otettava huomioon ajantasaiset arviot liikenteen määrästä, erityisesti rakentamisen aikaisen raskaan liikenteen määrästä. Alueelle olisi hyvä saada toteutettua kävelyn ja pyöräilyn reitti, ja kevyen liikenteen turvallisuus on varmistettava myös työn aikana. Lähimmille bussipysäkeille on suunniteltava turvalliset kävely-yhteydet alueelta".

Kommentti Anna Puolamäen esittämään:

Suunniteltu liittymä ei ole hyvällä, vaan erittäin vaarallisella paikalla. Kalkkitehtaan suunnasta tuleva ajoneuvo on liittymän kohdalla havaittavissa/ajoneuvon kuljettaja havaitsee, liittymässä olevan liikenteen tiessä olevan mäenkumpareen takia n. sadan metrin päästä suunnitellusta liittymästä. Sallitulla ajonopeudella se tarkoittaa n. 6 s. Ottaen huomioon reagointiajan, kalkkitehtaan suunnasta lähestyvän ajoneuvon kuljettajalle jää pysäyttämiseen aikaa n. 5s. Jos liittymässä on ajoneuvo, joka jostain syystä ei pääse pois edestä (esim. ruuhka jonkin tapahtuman yhteydessä), on vakava vaaratilanne todellisuutta. Kuka uskoo kymmeniä tonneja painavan kalkkilastissa olevan rekan pysähtyvän loivassa alamäessä, loivassa kaarteessa viidessä sekunnissa alle sadan metrin matkalla vähintään 60km/h nopeudesta? Paikka on vielä erittäin houkutteleva tahattomaankin ylinopeuteen kalkkitehtaan suunnasta ennen mäenkumpareta olevan jyrkän alamäen vaikutuksesta.

Liikenneselvityksen mukaan Kalkkitehtaantien piennaralueet on n. 50 cm leveänä kevyelle liikenteelle riittävät.

Todellisuudessa päällystettyä (pyöräilylle mahdotonta, jalankulkuun käytännössä kelvotonta) piennarta reunaviivan ulkopuolella ei ole juuri ollenkaan.

Kevytiliikenne Kalkkitehtaantien kautta suunnitellulle alueelle tulee

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

olemaan nykyjärjestelyllä erittäin vaarallista.

Alueen asukkaat ovat toivoneet jo vuosia sitten kevytliikenneväylää Salparista Uudelle Porvoontielle lasten koulutien turvaamiseksi, mutta se on priorisoitu "tarpeettomaksi". Miten tämä hanke voisi olla tärkeämpi peruste kevytliikenneväylän toteuttamiseksi? Kun ei ollut rahaa toteuttaa kevytliikenneväylää lasten takia, niin millä perusteella siihen nyt löytyisi yhteiskunnan rahaa?

Ehdotus vastineeksi:

Yritystoiminta tuo alueelle joitakin työpaikkoja ja lisäksi välillisesti vaikuttaa laajemmin. Yritys vastaa alueen toteuttamisesta koituvista suunnittelun, rakentamisen ja sen vaikutuksista mahdollisesti aiheutuvista kustannuksista.

Alueen maaperää ja maantäyttöä on selvitetty kaavatyön osana. Maatäyttöjen lisätutkimuksilla selvitettiin syksyllä 2018 turvallinen läjityspaksuus ja etäisyys ympäröivästä purosta sekä olevasta vesi- ja viemäriinjasta. Täytöt tehdään vaiheittain, jolloin ensimmäisen täytön vaikutuksia voidaan seurata ennen kuin korotusta jatketaan. Puron tulvakäyttäytyminen on selvitetty ja kustannusten jako kaavahankkeen ja kunnan välillä hoidettu. Varmuusvarat ovat tulvavahinkojen suhteen riittävät. Uoman suunnitelmat tarkennetaan toteutussuunnitelmien edetessä.

Rakentamisen aikana alueella ei ole tapahtumia, jotka estäisivät raskaan ajoneuvon sisäänajon alueelle. Muistutus 1:n ja 2:n vastineissa on kevyestä ja muusta liikenteestä lisää.

Muistutus 4:

Dagvattnet från Eriksnäs åkrar, främst Bulsängen, Eriksnäs 1 bostadsområde och Eriksnäs G 18 planeområde rinner till Hangelbybäcken genom området för Jontas idrottspark. Dagvattenutredningen kvantifierar inte det inkommande vattenflödet till idrottsparken. Enligt planen höjs idrottsparken med upp till 2,7 m från den nuvarande marknivån. Eriksnäs Future Oy Ab förutsätter att Jontas idrottspark under alla omständigheter fritt kan ta emot och föra vidare vattenflödet från Eriksnäs områden.

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

Ehdotus vastineeksi:

Som en del av planeringsarbetet har en dagvattenutredning gjorts, samt en utredning om Hangelbybäcken från planområdet till havet. Denna dagvattenundersökning är utarbetad till hela Hangelbybäcken, som används även i andra Sibbo kommuns planeringsarbeten. Undersökningen är utarbetad av en och samma konsult (Sito Oy). Överflödet av vatten på området har också beaktats, bland annat med tillräckliga översvämnings-områden runt bäcken som är planerade på basen av dagvattenutredningen.

Liitteet

- Liite 1/79. § MAAJAOS: Asemakaavakartta
- Liite 2/79. § MAAJAOS: Kaavaselostus
- Liite 3/79. § MAAJAOS: Kaavaselostuksen liitteet
- Liite 4/79. § MAAJAOS: Havainnekuva

Vt. kehitysjohtajan ehdotus

Maankäyttöjaosto esittää kunnanhallitukselle, että tämä päättää hyväksyä vastineet E4a Jontaksen urheilupuiston asemakaavasta annettuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Asemakaava esitetään kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi sen jälkeen, kun maankäytösopimus kaava-alueesta on hyväksytty.

Päätös

Maankäyttöjaosto hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

KH § 244

Kunnanhallitus 20.8.2019

Liitteet

- Liite 1/244. § KH: Asemakaavakartta
- Liite 2/244. § KH: Kaavaselostus
- Liite 3/244. § KH: Kaavaselostuksen liitteet
- Liite 4/244. § KH: Havainnekuva

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus päättää hyväksyä vastineet E4a Jontaksen

Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 13	12.02.2018
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 25	18.03.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 113	26.03.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 62	10.06.2019
Maankäyttöjaosto/ Markanvändningssektionen	§ 79	12.08.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 244	20.08.2019
Valtuusto	§ 92	11.11.2019

urheilupuiston asemakaavasta annettuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Asemakaava esitetään valtuuston hyväksyttäväksi sen jälkeen, kun maankäyttösopimus kaava-alueesta on allekirjoitettu.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

KV § 92

Valtuusto 11.11.2019

Liitteet

Liite 1/92. § KV: Asemakaavakartta

Liite 2/92. § KV: Kaavaselostus

Liite 3/92. § KV: Kaavaselostuksen liitteet

Liite 4/92. § KV: Havainnekuva

Kunnanhallituksen ehdotus

Valtuusto hyväksyy E4A Jontaksen urheilupuiston asemakaavan.

Päätös

Valtuusto hyväksyi yksimielisesti kunnanhallituksen ehdotuksen.

Tarkastuslautakunta/Revisionsnäm	§ 74	29.10.2019
nden		
Valtuusto	§ 93	11.11.2019

5

Sidonnaisuusilmoitukset

TITARLTK § 74

Tarkastuslautakunta 29.10.2019

Valmistelija: tiiminvetäjä Heidi Träskelin, heidi.traskelin(a)sipoo.fi

Kuntalain (410/2015) 84 §:n mukaan tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava sidonnaisuuksistaan tarkastuslautakunnalle, joka saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Ilmoitukset julkaistaan yleisessä tietoverkossa.

Liite

Liite 1/74.§ TITARK: Sidonnaisuusrekisteri 29.10.2019

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta saattaa ajantasaisen sidonnaisuusrekisterin kunnanvaltuustolle tiedoksi.

Päätös

Tarkastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti puheenjohtajan esityksen.

KV § 93

Valtuusto 11.11.2019

Liite

Liite 1/93. § KV: Sidonnaisuusrekisteri 29.10.2019

Kunnanhallituksen ehdotus

Valtuusto merkitsee ajantasaisen sidonnaisuusrekisterin tiedoksi.

Päätös

Valtuusto merkitsi ajantasaisen sidonnaisuusrekisterin tiedoksi.

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 319	29.10.2019
Valtuusto	§ 94	11.11.2019

6

Samkommunen för yrkesutbildning i Östra Nyland -kuntayhtymän (Inveon) perussopimuksen hyväksyminen

KH § 319

Kunnanhallitus 29.10.2019

Valmistelija: hallintopäällikkö Lilian Andergård-Stenstrand, lilian.andergard-stenstrand(at)sipoo.fi

Kuntayhtymän nykyinen perussopimus on voimassa 31.12.2019 saakka tai kunnes kuntayhtymän koulutuksen järjestäminen on siirretty uudelle toimijalle. Tämän jälkeen kuntayhtymä jatkaa toimintaansa kiinteistöomaisuuden omistajana ja hallinnoijana.

Uusi perussopimus on valmistunut. Kuntayhtymän hallitus on 19.9.2019 § 52 omalta osaltaan hyväksynyt uuden perussopimuksen, ja päättänyt lähettää sen jäsenkunnille hyväksyttäväksi.

Liite

Liite 1/319. § KH: Samkommunen för yrkesutbildning i Östra Nyland, grundavtal 1.1.2020

Talousjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto hyväksyy Samkommunen för yrkesutbildning i Östra Nyland -kuntayhtymän uuden perussopimuksen liitteen mukaisesti. Kunnanjohtajaa valtuutetaan allekirjoittamaan perussopimuksen.

Clara Lindqvist, Stefan Sandström, Kicka Lindroos ja Tim Kankfelt ilmoittivat olevansa esteellisiä ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi, eivätkä osallistuneet asian käsittelyyn. Esteellisyyden perusteena he esittivät jäsenyyden tai varajäsenyyden kuntayhtymän hallituksessa.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

KV § 94

Valtuusto 11.11.2019

Liite

Liite 1/94. § KV: Samkommunen för yrkesutbildning i Östra Nyland, perussopimus 1.1.2020

Kunnanhallituksen ehdotus

Valtuusto hyväksyy Samkommunen för yrkesutbildning i Östra

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 319	29.10.2019
Valtuusto	§ 94	11.11.2019

Nyland -kuntayhtymän uuden perussopimuksen liitteen mukaisesti. Kunnanjohtajaa valtuutetaan allekirjoittamaan perussopimuksen.

Clara Lindqvist, Stefan Sandström, Kicka Lindroos ja Tim Kankfelt ilmoittivat olevansa esteellisiä ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi, eivätkä osallistuneet asian käsittelyyn. Esteellisyyden perusteena he esittivät jäsenyyden tai varajäsenyyden kuntayhtymän hallituksessa.

Päätös

Valtuusto hyväksyi yksimielisesti kunnanhallituksen ehdotuksen.

Valtuusto	§ 35	25.03.2019
Keskusvaalilautakunta/ Centralvalnämnden	§ 47	02.10.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 306	14.10.2019
Valtuusto	§ 95	11.11.2019

7

**Aloite Sipoon kunnan vaalimainostelineiden lukumäärän ja sijoittelun tarkistamisesta /
Monika Hämäläinen ym.**

KV § 35

Valtuusto 25.3.2019

Monika Hämäläinen ja 27 muuta valtuutettua jättivät aloitteen, jossa esitetään, että kunta asettaa työryhmän, joka mieltii vaalimainostelineiden lukumäärää ja sijoittelua. Tällä hetkellä Sipoon kunnalla on käytössä vain kaksi vaalimainostelinettä, yksi Nikkilässä ja yksi Söderkullassa, eikä vaalimainostelineiden sijoittelu tavoita kaikkia kuntalaisia tasapuolisesti.

Liite

Liite 1/35.§ KV: Aloite

Päätös

Valtuusto merkitsi aloitteen tiedoksi.

KESVALTK § 47

Keskusvaalilautakunta 2.10.2019

Valmistelija: hallintopäällikkö Lilian Andergård-Stenstrand

Valtuuston kokouksessa 25.3.2019 jätettiin valtuustoaloite Sipoon kunnan vaalimainostelineiden lukumäärästä ja sijoittelusta.

Kuntaliiton yleiskirjeessä (16/2016) todetaan, että vaalien ulkomainonnan järjestäminen kunnan hallinnassa ja määräämisvallassa olevilla alueilla ei ole lakisääteistä toimintaa ja on kunnan vapaasti järjestettävissä. Kunnallinen vaalimainontakäytäntö on perustunut kuntien keskusjärjestöjen suositukseen ja sitä on noudatettu 1970-luvulta lähtien. Perusteena suositukselle on aikanaan ollut vaalimainonnan yhdenmukaistamisen tarve, kaupunki- ja maisemakuvalliset syyt sekä ympäristön siisteys. Kunnallisesta vaalimainonnasta on muodostunut perinne, jolla voidaan katsoa olevan edelleen tiedotusarvoa. Kansalaiset ovat tottuneet siihen, että vaalien yhteydessä käytetään tällaista mainontaa.

Ulkomainospaikkoja valittaessa on otettava huomioon vaalilain säännökset, jotka edellyttävät, että vaalimainoksia ei sijoiteta ennakköäänestys- tai äänestyspaikalle ja niiden läheisyyteen siten, että niiden voitaisiin katsoa vaikuttavan äänestäjien vaalivapauteen. Lähtökohtana voidaan pitää sitä, etteivät vaalimainokset näy

Valtuusto	§ 35	25.03.2019
Keskusvaalilautakunta/ Centralvalnämnden	§ 47	02.10.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 306	14.10.2019
Valtuusto	§ 95	11.11.2019

vaalihuoneistoon taikka sen sisäänkäyntiin. Sipoon kunnan keskusvaalilautakunta hyväksyi 28.2.2019 Sipoon kunnan vaalien ulkomainontaohje, jossa kerrotaan ulkomainonnan käytännön järjestämistavasta Sipoon kunnassa.

Sipoon kunnassa on perinteisesti ollut vaalien ulkomainontaa kahdessa paikassa, Nikkilässä ja Söderkullassa. Vaalimainostelineet on uusittu ennen vuoden 2017 kunnallisvaaleja. Keväällä 2019 järjestetyissä eduskuntavaaleissa ja europarlamenttivaaleissa vaalien ulkomainontapaikat olivat Nikkilän tori ja Söderkullan tori. Sekä Nikkilässä että Söderkullassa on 18 mainoskehikkoja. Kullekin ehdokkaita asettaneelle ryhmälle tulevan julistetilan sijainti, luettuna vasemmalta oikealle, tulisi määräytyä samassa järjestyksessä kuin ehdokaslistojen yhdistelmässä. Mainoskehikkoja on yleensä ollut riittävästi. Vuoden 2019 eduskuntavaaleissa Uudenmaan vaalipiirissä oli ennätysmäärä ehdokkaita (492) ja ehdokaslistoja (21). Tällöin mainoskehikkoja oli laskennallisesti hiukan liian vähän verrattuna ehdokaslistojen määrään (18/21), mutta käytännössä silloinkin löytyi kaikille ehdokaslistoille mainoskehikkopaikka.

Kunnan ulkomainontapaikat ovat ensisijaisesti tarkoitettuja ehdokkaita asettaneelle ryhmille, eli suurempi määrä mainoskehikkoja ei vähentäisi merkittävästi ehdokkaiden omien mainostaulujen levittämistä, kuten valtuustoaloitteessa esitetään.

Vaalimainonta, kuten yleensäkin muu mainonta, on siirtynyt yhä enenevässä määrin erilaisiin sähköisiin kanaviin, ja kunnallisen vaalimainonnan tiedotusarvo on sen myötä laskenut. On kuitenkin tarkoituksenmukaista, että Sipoon kunta edelleen, nykyisessä laajuudessa, hoitaa vaalien ulkomainonnan järjestämisen kunnan hallinnassa ja määräämisvallassa olevilla alueilla, vaikka se ei ole lakisääteistä toimintaa.

Saatujen tietojen mukaan yksi 4-aukkoisen vaalimainosteline mainoslevypohjineen maksaa noin 450 euroa (+alv). Näin ollen lisäkustannukset per vaalimainospaikka, jossa on 20 mainoskehikkoja, olisi noin 2 250 euroa (5 x 450 euroa). Esimerkiksi mainospaikkojen lisääminen viidellä paikalla tarkoittaisi 11 250 euron kustannus. Keskusvaalilautakunnalle ei ole varattu määrärahaa tällaiseen hankintaan.

Vastineeksi valtuustoaloitteeseen esitetään, että kunnan vaalien ulkomainontapaikkojen määrä ei muutu nykyisestä. Jatkossakin

Valtuusto	§ 35	25.03.2019
Keskusvaalilautakunta/ Centralvalnämnden	§ 47	02.10.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 306	14.10.2019
Valtuusto	§ 95	11.11.2019

kunnan vaalien ulkomainonta järjestetään Nikkilässä ja Söderkullassa siten, että molemmissa paikoissa on 18 mainoskehikkoa. Keskusvaalilautakunta määrittelee ennen jokaista vaalia ulkomainontapaikkojen tarkemman sijainnin Nikkilässä ja Söderkullassa, koska ulkomainontapaikkojen sijainti on vaalilain mukaisesti riippuvainen ennakoäänestyspaikkojen ja vaalipäivän äänestyspaikkojen sijainnista.

Liite

Liite 1/47.§ KESVALTK: Aloite

Ehdotus

Keskusvaalilautakunta päättää antaa ylläolevan vastauksen aloitteeseen ja lähettää vastauksen kunnanhallitukselle ja valtuustolle käsiteltäväksi.

Päätös

Keskusvaalilautakunta hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen.

KH § 306

Kunnanhallitus 14.10.2019

Liite

Liite 1/306. § KH: Aloite vaalimainostelineistä

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus merkitsee vastineen tiedoksi.

Asia annetaan valtuustolle tiedoksi ja kunnanhallitus esittää, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Kunnanjohtajan muutettu ehdotus

Kunnanhallitus merkitsee vastineen tiedoksi sillä lisäyksellä, että mainoskehikkoja pitää olla riittävä määrä sekä Söderkullassa että Nikkilässä.

Asia annetaan valtuustolle tiedoksi ja kunnanhallitus esittää, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän muutetun ehdotuksen.

KV § 95

Valtuusto 11.11.2019

Valtuusto	§ 35	25.03.2019
Keskusvaalilautakunta/ Centralvalnämnden	§ 47	02.10.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 306	14.10.2019
Valtuusto	§ 95	11.11.2019

Liitteet

Liite 1/95. § KV: Aloite vaalimainostelineistä

Kunnanhallituksen ehdotus

Valtuusto merkitsee vastineen tiedoksi, ja päättää, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös

Valtuusto merkitsi vastineen tiedoksi, ja päätti, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 309	14.10.2019
Valtuusto	§ 96	11.11.2019

8

Osavuositarkastus 1-8/2019

KH § 309

Kunnanhallitus 14.10.2019

Valmistelija: talousjohtaja Pekka Kivilevo, pekka.kivilevo(at)sipoo.fi

Toimintaa ja määrärahan käyttöä koskeva osavuositarkastus ajalta tammi - elokuu 2019 on laadittu, liite 1.

Osavuositarkastus 1.1.–31.8.2019 sisältää ennusteen koko vuoden talouden toteutumisesta. Kunnan (peruskunta ja Sipoon Vesi) toimintakatteen ennustetaan heikkenevän 2,8 milj. euroa talousarviosta ja tilikauden tuloksen ennustetaan olevan n. -1,8 milj. euroa, joten tulos olisi 4,1 milj. euroa talousarviota heikompi.

Osavuositarkastus sisältää osastojen ennusteet vuodelle 2019.

Verotulot on arvioitu Kuntaliiton syyskuun kuntakohtaisen ennusteen mukaisesti, jonka mukaan talousarvion verotulot toteutunevat 1,3 euroa talousarviota heikompina. Valtionosuuksia tilitetään n. 0,7 milj. euroa talousarviota enemmän.

Vuoden toiseen osavuositarkastukseen perustuvat vuoden 2019 talousarvion muutosesitykset tuodaan viimeistään kunnanhallituksen kokoukseen 29.10.

Kuntaliiton ennakkolisestä valtionosuuslaskelmasta ja viimeisimmästä kuntakohtaisesta verotuloennusteesta aiheutuvat muutokset osavuositarkastukseen esitellään kokouksessa.

Liite

Liite 1/309. KH: Osavuositarkastus 31.8.2019

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus merkitsee osavuositarkastuksen tiedoksi ja antaa sen valtuustolle tiedoksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

KV § 96

Valtuusto 11.11.2019

Liite

Liite 1/96. § KV: Osavuositarkastus 31.8.2019

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 309	14.10.2019
Valtuusto	§ 96	11.11.2019

Kunnanhallituksen ehdotus

Valtuusto merkitsee osavuositiedon tiedoksi.

Päätös

Valtuusto merkitsi osavuositiedon tiedoksi.

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 321	29.10.2019
Valtuusto	§ 97	11.11.2019

9

Vuoden 2019 talousarvion muutokset

KH § 321

Kunnanhallitus 29.10.2019

Valmistelija: talousjohtaja Pekka Kivilevo, pekka.kivilevo(at)sipoo.fi

Käyttötalousosa

Sosiaali- ja terveystalouden 2.10.2019

Sosiaali- ja terveystalouden talousarvion toimintakatteeseen ennustetaan osavuositarkastuksen 31.8.2019 perusteella 1,3 milj. euron ylitystä.

Ylitysuhaa ennustetaan ensisijaisesti erikoissairaanhoidon 1 milj. euroa ja omaan toimintaan 0,3 milj. euroa.

Sivistysvaliokunta 24.10.2019

Muutoksen perusteet

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Mahdolliset talousarvion tehtävät muutokset on esitettävä kunnanvaltuustolle talousarviovuoden aikana.

Sivistysosaston toimintakate arvioidaan 8 kk ennusteen perusteella olevan ylittävän talousarvion noin 1,97 milj. euroa.

	1 000 €	TPE19- TA19	TPE 2019	Tot 9/2019	Tot 9/2018	TA 2019
Toimintatuotot		43	4 122	2 898	3 069	4 079
Toimintakulut		- 2 018	- 57 564	- 41 653	- 40 021	- 55 546
Henkilöstökulut		- 1 012	- 29 503	- 21 366	- 20 740	- 28 491
Palvelujen ostot ulk		- 678	- 5 461	- 3 891	- 4 034	- 4 782
Palvelujen ostot sis		279	- 4 268	- 3 099	- 2 799	- 4 546
Aineet, tarvikkeet ja tavarat ulk		- 541	- 1 727	- 1 072	- 1 042	- 1 186
Avustukset		82	- 2 750	- 2 082	- 2 110	- 2 832
Muut kulut ulk		- 21	- 271	- 194	- 307	- 250
Muut kulut sis		- 127	- 13 585	- 9 949	- 8 990	- 13 459
Toimintakulut ulk		- 2 170	- 39 711	- 28 605	- 28 232	- 37 541
Toimintakulut sis		152	- 17 853	- 13 048	- 11 789	- 18 005
Toimintakate		- 1 975	- 53 442	- 38 755	- 36 953	- 51 466

Suurimmat muutokset toimintatuotoissa

Varhaiskasvatustalouden asiakasmaksutuottojen ennustetaan jäävän n. 445 000 euroa talousarviota alhaisemmiksi (335 000 euroa muutokset asiakasmaksulaisissa, luonnollinen vaihtelu asiakkaiden

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen § 321 29.10.2019
Valtuusto § 97 11.11.2019

tuloissa ja palvelun käyttömäärissä sekä optimistinen arvio lapsimäärän lievästä noususta TA 2019 budjetoinnin laadintavaiheessa. Ostopalveluiden poistuminen noin 110 000). Koulutuspalveluiden ja Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden toimintatuottojen ennustetaan ylittävän talousarvion yhteensä n. 490 000 euroa. Kokonaisuudessaan toimintatuottojen ennustetaan ylittävän talousarvion noin 45 000 euroa.

Suurimmat muutokset toimintakuluissa

Koulutuspalvelut

Koulutuspalveluiden ennustetaan ylittävän talousarvion noin 1 935 000 euroa toimintakulujen osalta.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalveluiden ennustetaan ylittävän talousarvion noin 80 000 euroa toimintakulujen osalta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden ennustetaan pysyvän talousarviossa toimintakatteen osalta.

Talousarvion 2019

	1 000 €	TPE19-TP18	TPE 2019	TA 2019	TP 2018
Toimintatuotot	-	113	4 122	4 079	4 235
Toimintakulut	-	2 310	- 57 564	- 55 546	- 55 254
Henkilöstökulut	-	870	- 29 503	- 28 491	- 28 633
Palvelujen ostot ulk		169	- 5 461	- 4 782	- 5 629
Palvelujen ostot sis	-	411	- 4 268	- 4 546	- 3 857
Aineet, tarvikkeet ja tavarat ulk	-	69	- 1 727	- 1 186	- 1 657
Avustukset		38	- 2 750	- 2 832	- 2 788
Muut kulut ulk		152	- 271	- 250	- 423
Muut kulut sis	-	1 319	- 13 585	- 13 459	- 12 267
Toimintakulut ulk	-	581	- 39 711	- 37 541	- 39 130
Muutos % TP2018		1,48 %		-4,1	
Toimintakulut sis	-	1 729	- 17 853	- 18 005	- 16 124
Muutos % TP2018		10,73 %		11,7	
Toimintakate	-	2 423	- 53 442	- 51 466	- 51 019
Muutos % TP2018		4,75 %		0,88	
Henkilöstökulut muutos %		3,04 %		- 0,5	

Kun vertaa talousarviota 2019 tilinpäätökseen 2018, niin huomaa,

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 321	29.10.2019
Valtuusto	§ 97	11.11.2019

että ulkoiset toimintakulut on selkeästi alibudjetoitu. Talousarviossa pysyminen olisi vaatinut palveluiden sopeuttamisohjelman käynnistämisen välittömästi vuoden alussa.

Palkoissa ollaan tehty yleiskorotus 1.5.2018 (1,25 %) ja 1.4.2019 (1,00 %), joiden vaikutus henkilöstökuluihin on vuositasolla noin 650 000 euroa. Näiden korotusten vaikutus vuonna 2019 verrattuna vuoteen 2018 on noin 350 000€. Tämä ei kuitenkaan selitä henkilöstökulujen kasvua kokonaisuudessa. Jatkossa henkilöstökulujen muutosta on seurattava tarkasti niin että vastaavaa kasvua ei tapahdu.

VAKA

Sipoon kunta päätti joulukuussa 2018 käyttää paikallisesta järjestelyvaraerästä varhaiskasvatuksenpalveluksen lastentarhaopettajien ja lastenhoitajien palkankorotukseen joka aiheuttaa noin 80 000 € ylityksen tänä vuonna.

KOPA

Koulutuspalveluiden henkilöstökulut arvioidaan ylittävän talousarvion noin 700 000€. Tähän vaikuttaa seuraavat seikat: siirtyminen kalleusluokka 1 mukaisiin palkkoihin, A1 kielen opetus (20 000€), erityisopetuksen kasvava resursointi (noin 75 tuntia 150 000€), henkilökohtaiset ohjaajien määrän kasvu (noin 120 000€) ja ennakoitua pienempi oppilasmäärä.

Palveluiden ostojen ja materiaalikustannusten ylitys johtuu seuraavista seikoista:

Asiakaspalveluiden ostot muilta kunnilta ylittyi noin 50 000€ (Helsinki, Porvoo)

Asiakaspalveluiden ostot muilta ylittyi noin 25 000€ (Marjatta koulu, Valteri jne.)

Kotikuntakorvaukset ylittivät noin 100 000€

Toimisto-pankki-asiantuntijapalvelut noin 30 000€

Majoitus- ja ravitsemuspalvelu ylittyi noin 20 000€

Opetus- ja kulttuuripalvelut ylittivät noin 50 000€

Muuttokustannukset ylittivät noin 30 000€

Muut materiaalit ylittivät noin 50 000€

Tuloslaskelmaosa

Vuoden 2019 verotuloarvioksi muutetaan 102 200 000 euroa kun se talousarviossa on 104 101 000 euroa.

Vuoden 2019 valtionosuuksia arvioidaan kertyvän 15 060 000 euroa (talousarvio 14 450 000 euroa).

Investointiosa

Tekninen valiokunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 321	29.10.2019
Valtuusto	§ 97	11.11.2019

valtuustolle yhteensä 2,53 miljoonan euron investointien lisämäärärahojen myöntämistä vuodelle 2019, jakautuen seuraavasti:

- a) Laajennusinvestoinnit, uudet kaava-alueet: 510 tuhatta €
 - b) Laajennusinvestoinnit, olemassa olevat alueet: 250 tuhatta €
 - c) Laajennusinvestoinnit, rakennukset: 1,42 miljoonaa €
 - d) Uudelleeninvestoinnit, rakennukset: 350 tuhatta €
- Yhteensä: 2,53 miljoonaa €

Talousjohtajan ehdotus

Talousjohtajan ehdotus sisältää aikaisemmin käsitellyt päätökset vuoden 2019 talousarvion muutoksista.

Kunnanhallitus esittää, että valtuusto päättää seuraavista muutoksista vuoden 2019 talousarvioon (euroa):

Käyttötalousosa, määrärahan lisäykset

Sosiaali- ja terveystalouden valiokunta, 1 300 000
Sivistysvaliokunta, 1 970 000
Yhteensä 3 270 000

Tuloslaskelmaosa

Verotuloarvioksi muutetaan 102 200 000
Valtionosuusarvioksi muutetaan 15 060 000

Investointiosa, määrärahan lisäykset

Laajennusinvestoinnit, uudet kaava-alueet, 510 000
Laajennusinvestoinnit, olemassa olevat alueet, 250 000
Laajennusinvestoinnit, rakennukset, 1 420 000
Uudelleeninvestoinnit, rakennukset, 350 000
Yhteensä 2 530 000

Kunnanhallitus esittää lisäksi valtuustolle, että sitovat tavoitteet 14 ja 15 poistetaan sosiaali- ja terveystalouden valiokunnan ehdotuksen mukaisesti.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

KV § 97

Valtuusto 11.11.2019

Kunnanhallituksen ehdotus

Valtuusto päättää seuraavista muutoksista vuoden 2019 talousarvioon (euroa):

Käyttötalousosa, määrärahan lisäykset

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 321	29.10.2019
Valtuusto	§ 97	11.11.2019

Sosiaali- ja terveystoimikunta, 1 300 000
Sivistystoimikunta, 1 970 000
Yhteensä 3 270 000

Tuloslaskelmaosa

Verotuloarvioksi muutetaan 102 200 000
Valtionosuusarvioksi muutetaan 15 060 000

Investointiosa, määrärahan lisäykset

Laajennusinvestoinnit, uudet kaava-alueet, 510 000
Laajennusinvestoinnit, olemassa olevat alueet, 250 000
Laajennusinvestoinnit, rakennukset, 1 420 000
Uudelleeninvestoinnit, rakennukset, 350 000
Yhteensä 2 530 000

Lisäksi valtuusto päättää, että sitovat tavoitteet 14 ja 15 poistetaan sosiaali- ja terveystoimikunnan ehdotuksen mukaisesti.

Päätös

Valtuusto hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen.
Valtuusto hyväksyi yksimielisesti seuraavan pöytäkirjamerkinnän:
Valtuusto haluaa selvityksen sivistystoimen ylityksistä kunnan tilintarkastusyhtiöltä tammikuun 2020 aikana.

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 311	14.10.2019
Valtuusto	§ 98	11.11.2019

10

Vuoden 2020 tuloveroprosentin vahvistaminen

KH § 311

Kunnanhallitus 14.10.2019

Valmistelija: talousjohtaja Pekka Kivilevo, pekka.kivilevo(at)sipoo.fi

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.

Enligt 111 § i kommunallagen ska fullmäktige senast i samband med att budgeten godkänns fatta beslut om kommunens inkomstskattesats, om fastighetsskatteprocenter samt om grunderna för övriga skatter.

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että Sipoon kunnan vuoden 2020 tuloveroprosentti vahvistetaan 19,25 %:ksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

KV § 98

Valtuusto 11.11.2019

Liitteet

Liite 1/98. § KV: Kunnanhallituksen puheenjohtajan puheenvuoro

Liite 2/98. § KV: RKP:n valtuustoryhmän puheenvuoro, puheenjohtaja Clara Lindqvist

Liite 3/98. § KV: Kokoomuksen valtuustoryhmän puheenvuoro, puheenjohtaja Juha Salo

Liite 4/98. § KV: Vihreiden valtuustoryhmän puheenvuoro, puheenjohtaja Lilli Kahri

Liite 5/98. § KV: SDP:n valtuustoryhmän puheenvuoro, puheenjohtaja Tapio Virtanen

Liite 6/98. § KV: Perussuomalaisten valtuustoryhmän puheenvuoro, puheenjohtaja Jari Hursti

Liite 7/98. § KV: Keskustan valtuustoryhmän puheenvuoro, puheenjohtaja Monika Hämäläinen

Liite 8/98. § KV: Poliitikasta Iloa valtuustoryhmän puheenvuoro, puheenjohtaja Timo Rope

Liite 9/98. § KH: Äänestystulos

Kunnanhallituksen ehdotus

Valtuusto päättää, että Sipoon kunnan vuoden 2020 tuloveroprosentti vahvistetaan 19,25 %:ksi.

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 311	14.10.2019
Valtuusto	§ 98	11.11.2019

Asian käsittely aloitettiin kunnanhallituksen puheenjohtajan puheenvuorolla sekä valtuustoryhmien puheenjohtajien puheenvuoroilla. Puheenvuoroissa käsiteltiin niin veroprosentteja kuin talousarviota ja taloussuunnitelmaa. Puheenvuorot liitetään pöytäkirjaan.

Henrik Möller ehdotti, että Sipoon kunnan tuloveroprosentti nostetaan 0,5 %:lla 19,75 %:ksi.

Marketta Mattila, Micaela Röman ja Timo Rope kannattivat Möllerin ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että kunnanhallituksen ehdotuksen lisäksi oli tehty yksi kannatettu ehdotus, minkä vuoksi oli äänestettävä. Hän ehdotti että, kunnanhallituksen ehdotusta kannattavat äänestävät "jaa", ja Henrik Möllerin vastaehdotusta kannattavat äänestävät "ei". Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestys:

Jaa 34

Ei 7

Päätös

Valtuusto hyväksyi kunnanhallituksen ehdotuksen.

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 312	14.10.2019
Valtuusto	§ 99	11.11.2019

11

Vuoden 2020 kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen

KH § 312

Kunnanhallitus 14.10.2019

Valmistelija: talousjohtaja Pekka Kivilevo, pekka.kivilevo(at)sipoo.fi

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan kiinteistöveroprosenteista lain salliman vaihteluvälin puitteissa. Laissa erotetaan vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti ja yleinen kiinteistöveroprosentti, joka koskee maapohjaa ja muita rakennuksia kuin vakituisia asuinrakennuksia.

Kiinteistöverolain 12 b §:ssä mainituissa kunnissa rakentamattomien rakennuspaikkojen kiinteistöveroprosentit tulisi määrätä vähintään 3,00 prosenttiyksikköä korkeammaksi kuin kunnan yleinen kiinteistöveroprosentti.

Rajat, joiden välille kiinteistöveroprosentit voidaan voimassa olevan lain mukaan määrätä, ovat vuonna 2020 seuraavat:

Yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93–2,00 %.

Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti 0,41–1,00 %.

Muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93–2,00 %.

Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti 3,93–6,00 %.

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että Sipoon kunnan vuoden 2020 kiinteistöveroprosentit vahvistetaan seuraavasti:

Yleinen kiinteistöveroprosentti 1,00 %

Pääasiassa vakituisen asumiseen käytettävän rakennuksen kiinteistöveroprosentti 0,50 %

Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,10 %

Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti 6,00 %

Erillistä veroprosenttia ei vahvisteta yleishyödyllisten yhteisöjen yleishyödyllisessä käytössä oleville kiinteistöille eikä rakentamattomille rakennuspaikoille.

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 312	14.10.2019
Valtuusto	§ 99	11.11.2019

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

KV § 99

Valtuusto 11.11.02019

Kunnanhallituksen ehdotus

Valtuusto päättää, että Sipoon kunnan vuoden 2020 kiinteistöveroprosentit vahvistetaan seuraavasti:

Yleinen kiinteistöveroprosentti 1,00 %

Pääasiassa vakituiseen asumiseen käytettävän rakennuksen kiinteistöveroprosentti 0,50 %

Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,10 %

Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti 6,00 %

Erillistä veroprosenttia ei vahvisteta yleishyödyllisten yhteisöjen yleishyödyllisessä käytössä oleville kiinteistöille eikä rakentamattomille rakennuspaikoille.

Päätös

Valtuusto hyväksyi yksimielisesti kunnanhallituksen ehdotuksen.

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 313	14.10.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 322	29.10.2019
Valtuusto	§ 100	11.11.2019

Vuoden 2020 talousarvio ja vuosien 2020-2022 taloussuunnitelma

KH § 313

Kunnanhallitus 14.10.2019

Valmistelija: talousjohtaja Pekka Kivilevo, pekka.kivilevo(at)sipoo.fi

Kunnanjohtajan ehdotus vuoden 2020 talousarvioksi ja vuosien 2020-2022 taloussuunnitelmaksi on liitteenä 1.

Toimialojen talousarvioesitykset vuodelle 2020 ylittivät kunnanhallituksen antaman kehyksen 4,8 milj. eurolla, mikä olisi johtanut -2,9 milj. euron tilikauden tulokseen. Jotta kehyksen mukaiseen tulokseen päästäisiin tulisi vuoden 2020 talousarvioesityksessä toimialojen esityksiä karsia 3,9 milj. eurolla.

Kunnanjohtajan talousarvioesityksen mukainen 2,27 milj. euron sopeuttaminen johtaisi -0,6 milj. euron tulokseen vuonna 2020. 0-tulokseen pääseminen vuonna 2020 edellyttäisi 2,9 milj. euron sopeuttamista vuoden 2020 aikana. -0,6 milj. euron tulokseen johtavat vuodelle 2020 kohdistuvat karsinnat kohdistuisivat toimialoille seuraavasti:

- Kunnanhallitus 0,2
- Sosiaali- ja terveys 0,91
- Sivistys 0,86
- Tekniikka ja ympäristö 0,3

Sekä sosiaali- ja terveysvaliokunnan että sivistysvaliokunnan karsinnat sisältävät valiokuntien kokouksissa tehdyt lisäykset (315 000 euroa ja 500 000 euroa).

Kunnanjohtajan esitys verrattuna kesäkuussa hyväksytyyn kehykseen ja valiokuntien esityksiin (kunta + Sipoon Vesi):

	KEHYS	VK-esitys	KJ-esitys
TOIMINTAKATE	-114 248	-119 049	-116 779
Verotulot	109 300	109 700	109 700
Valtionosuudet	15 172	15 496	15 496
Rahoitustuotot- ja kulut	-922	-750	-700
VUOSIKATE	9 302	5 397	7 717
Poistot	-8 311	-8 311	-8 311
TILIKAUDEN TULOS	991	-2 914	-594
Poistoeron vähennys	1 339	1 339	1 339
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 330	-1 575	745

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 313	14.10.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 322	29.10.2019
Valtuusto	§ 100	11.11.2019

Strategian mukainen sopeutustarve valiokuntien esityksistä 0-tulokseen pääsemiseksi olisi 7,5 milj. euroa vuonna 2020, koska Sipoon strategian mukaan tuloksen tulisi olla positiivinen ilman maanmyyntituottoja.

Useissa Keski-Uudenmaan kunnissa on laadittu seuraavaa suunnitelmakautta koskevia talouden tasapainottamisohjelmia. Esimerkiksi Vihdin kestävän kasvun ja talouden ohjelmalla tavoitellaan 14,8 milj. euron tasapainotusvaikutusta vuoteen 2022 mennessä ja Järvenpään vastaavalla ohjelmalla 14,4 milj. euron säästöjä vuoteen 2023 mennessä.

Esittelytekstiä täydennetään kokouksessa investointi- ja rahoitusosien osalta.

Liite

Liite 1/313. § KH: Vuoden 2020 talousarvio ja vuosien 2020–2022 taloussuunnitelma (valmistelun ehdotus)

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että vuoden 2020 talousarvio ja vuosien 2020 - 2022 taloussuunnitelma hyväksytään liitteen 1 mukaisena.

Kunnanjohtajan talousarvioesityksessä valiokuntien esityksiä on karsittu 2,27 milj. euroa ja rahoituskuluja (korkokuluja) on vähennetty 50 000 euroa. Esitys päättyy -0,59 milj. euron tilikauden tulokseen ja poistoerokirjauksen jälkeen 0,75 milj. euron ylijäämään vuonna 2020.

Valtuusto edellyttää jokaiselta valiokunnalta helmikuun 2020 loppuun mennessä vuoden 2020 talousarvioon perustuvia päätöksiä ja esityksiä siitä, miten kunnan palvelutaso sopeutetaan kunnanjohtajan karsittuun esitykseen.

Edelleen kunnanhallitus esittää valtuustolle, että kunnan käyttötalouden sopeutustoimia toteutetaan koko suunnitelmakauden 2020 – 2022 aikana siten, että tilikauden tulos on positiivinen ilman maanmyyntituottoja viimeistään vuonna 2022. Ehdotus koko suunnitelmakautta koskevista sopeutustoimista tuodaan valtuuston käsiteltäväksi ennen kesää 2020.

Kunnanjohtaja valtuutetaan tekemään teknisiä korjauksia liitteeseen.

KÄYTTÖTALOUSOSA:

3.5. Sivistysvaliokunta

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 313	14.10.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 322	29.10.2019
Valtuusto	§ 100	11.11.2019

Vastuualue: Koulutus, varhaiskasvatus ja vapaa-ajantoiminta, s. 63

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2020-2022

Linda Karhinen ehdotti, että seuraava kappale lisätään:
Söderkulla skolan jatkaa toimintansa paviljongeissa Opintiellä kunnes Sipoonlahden koulun laajennustyöt ovat kokonaan valmistuneet. Söderkulla skolan toimii muuton jälkeen Sipoonlahden koulussa kunnes uusi Söderkulla skolan valmistuu investointisuunnitelman mukaisesti vuonna 2024.

Kicka Lindroos kannatti Linda Karhisen ehdotusta.

Esittelijä ehdotti seuraavaa lisäystä:
Söderkulla skolan jatkaa toimintansa paviljongeissa Opintiellä kunnes Sipoonlahden koulun laajennustyöt ovat kokonaan valmistuneet. Söderkulla skolan toimii muuton jälkeen Sipoonlahden koulussa kunnes uusi Söderkulla skolan valmistuu investointisuunnitelman mukaisesti.

Puheenjohtaja totesi, että esittelijän ehdotuksen lisäksi oli tehty yksi kannatettu ehdotus, minkä vuoksi oli äänestettävä. Hän ehdotti seuraavaa äänestysmenettelyä: äänestys kädennostolla, jossa esittelijän ehdotusta kannattavat äänestävät "jaa", ja Karhisen vastaehdotusta kannattavat äänestävät "ei". Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestys:

Esittelijän ehdotus "jaa" 7 ääntä: Stefan Sandström, Tim Kankfelt, Marja Manninen-Ollberg, Marketta Mattila, Ari Oksanen, Juha Salo ja Tapio Virtanen

Linda Karhisen vastaehdotus "ei" 3 ääntä: Linda Karhinen, Kicka Lindroos ja Clara Lindqvist

Yksi tyhjä ääni: Kaj Lindqvist

Linda Karhinen jätti eriävän mielipiteen seuraavalla perusteella:
Taloussuunnitelma 2020-2022 tähtää siihen, että uusi Söderkulla skolan otetaan käyttöön syksyllä 2024. Sen takia on johdonmukaista tuoda vuosiluku esiin myös talousarviossa.

Kicka Lindroos jätti eriävän mielipiteen.

Päätös

Kunnanhallitus päätti lähettää vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2020–2022 taloussuunnitelman uudelleen valmisteluun, ja asian

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 313	14.10.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 322	29.10.2019
Valtuusto	§ 100	11.11.2019

käsittely jatkuu kunnanhallituksen kokouksessa 29.10.2019.

KH § 322

Kunnanhallitus 29.10.2019

Valmistelija: talousjohtaja Pekka Kivilevo, pekka.kivilevo(at)sipoo.fi

Kunnanjohtajan esitys vuoden 2019 talousarvioksi ja vuosien 2020 - 2022 taloussuunnitelmaksi on liitteenä 1.

Vuoden 2020 talousarvioesityksen toimintakate on -117,1 M€, vuosikate 7,7 M€, tilikauden tulos -0,65 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä 0,69 M€ (kunta + Sipoon Vesi).

Kunnanhallituksen alaiseksi toiminnaksi siirtyy vuodesta 2020 alkaen toimintakeskus Risteys sosiaali- ja terveystalokunnalta. Samalla sosiaali- ja terveystalokunnalta siirtyvät työllisyysyksikköön työmarkkinatuen kuntaosuus noin 740 000€ sekä kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden toimintarahnan maksut yhteensä 40 000€.

Kunnanhallituksen määrärahoihin on siirretty myös toimialojen Kuntien Eläkevakuutuksen eläkemenoperusteiset maksut 1,47 M€. Tilinpäätöksessä maksut kirjataan kuitenkin aiheuttamisperiaatteen mukaisesti kustannuspaikkojen menoiksi.

Talousarvioesityksen ulkoiset toimintakulut kasvavat 3,1 prosenttia ja toimintatuotot vähenevät 5 prosenttia verrattuna kuluvan vuoden ennusteeseen. Toimintatuottojen väheneminen aiheutuu lähinnä maanmyyntituottojen kuluvan vuoden arvioidusta 5,8 M€:sta ensi vuoden arvioituun 4,2 M€:oon. Toimintakate kasvaa esityksen mukaan 5,0 prosenttia verrattuna kuluvan vuoden ennusteeseen.

Sisäiset kulut kasvavat arviolta lähes 1,3 M€ verrattuna kuluvan vuoden talousarvioon. Tästä sisäisten vuokrien osuus on noin 1 M€.

Kunnanhallitus, toimintakate

- siirretty toimintakeskus Risteys sosiaali- ja terveystalokunnalta 1,26 M€

- budjetoitu kaikkien osastojen Kuntien Eläkevakuutuksen eläkemenoperusteiset maksut kunnanhallituksen vastuualueen menoiksi 1,47 M€

- sisäisten erien lisäys 0,57 M€

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 313	14.10.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 322	29.10.2019
Valtuusto	§ 100	11.11.2019

- HSL, lisäys 0,4 M€.

Esityksessä kunnanhallituksen vastuualueen menoja on vähennetty 0,3 M€ (talous- ja hallintopalvelut 0,1 ja kehitys- ja kaavoituskeskus 0,2 M€).

Toimintakeskus Risteyksen toiminta siirtyy sosiaali- ja terveysosastolta kehitys ja kaavoituskeskukseen vuoden 2020 alusta. Toimintakeskuksen nimitys vaihtuu työllisyysyksiköksi (Työllisyysyksikkö Risteys). Työllisyysyksikön perustaminen tukee kunnan työllisyyspalveluihin liittyvien nykyisten toimintojen koordinoitua ja selkiyttää asiakaspalveluprosesseja. Työllisyysyksikkö vastaa kunnan työllisyyspalveluiden strategisesta suunnittelusta, työllisyyden edistämisestä, työllisyystoiminnoissa kunnan sisäisen yhteistyön kehittämistä sekä yritysyhteistyön vahvistamisesta. Työttömyydestä aiheutuneiden kuntaosuuksien kustannusten hallinta sisältyy merkittävänä toimenpiteenä osana työllisyysyksikön toimintaa. Sipoon kunnan työmarkkinatukiosuus edellisenä kautena (2018) oli 783 380€/v.

Sosiaali- ja terveystoimintakate

- edellä olevat siirrot (Risteys, Keva-maksut) kunnanhallituksen vastuualueen menoiksi, yhteensä 2,1 M€.

Valiokunnan esitystä on karsittu 0,87 milj. euroa.

Esitys sisältää 0,35 M€ Itä-Uudenmaan kotisairaalaan kotisairaalan ja kahden uuden viran perustamista varten.

Vertailukelpoinen toimintakateen lisäys verrattuna kuluvan vuoden toteutumaennusteeseen on 3,5 prosenttia.

Sivistystoimintakate

Ulkoinen toimintakate on 0,36 milj. euroa pienempi kuin valiokunnan esitys, mutta toimintakatteeseen eivät sisälly Kuntien Eläkevakuutuksen eläkemenoperusteiset maksut, 0,35 M€.

Talousarvion toteutuminen vaatii sopeuttamistoimenpiteitä jo vuoden 2020 aikana, koska sivistysosaston ulkoinen toimintakate vuodelle 2020 on pienempi kuin kuluvan vuoden toteutumaennuste.

Tekninen valiokunta, Rakennus ja ympäristövaliokunta, toimintakate

Valiokunnan esityksestä on karsittu 175 000 euroa.

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 313	14.10.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 322	29.10.2019
Valtuusto	§ 100	11.11.2019

Maanmyyntituotot

Maanmyyntituotoiksi on budjetoitu 4,2 M€ kaikille suunnitelmavuosille.

Verotulot

Verotuloissa on nostettu kiinteistöveron tuottoa kaikkina suunnitelmavuosina verrattuna Kuntaliiton kuntakohtaiseen ennusteeseen. Muutoin verotuloarvio on Kuntaliiton ennusteen mukainen.

Valtionosuudet

Maan hallitus päätti budjettiriihessä aikaistaa kunnille maksettava kertaluonteisen 237 miljoonan euron valtionosuuksien lisäyksen maksatusta ensi vuodelta 2020 tälle vuodelle 2019. Kompensaatio on erä, joka saadaan vuosina 2019-2022 toteutuvien ja Kiky-sopimuksesta johtuvien kaksinkertaisten valtionosuusleikkauksien summana. Ilman kunnille maksettavaa kompensatiota (+237 milj. euroa) valtionosuutta oltaisi leikattu kahteen kertaan. Kompensatioerän (+237 milj. euroa) maksatuksen aikaistaminen vuodesta 2020 vuoteen 2019 on nollasummapieliä suunnitelmakaudella, mutta helpottaa kuntien taloustilannetta yksittäisenä vuonna 2019. Samalla se kuitenkin vähentää ennakoituja valtionosuustuloja vuonna 2020 vastaavalla euromäärällä. Kompensatioerän maksatuksen aikaistamisen toivotaan toimivan pienenä helpotuksena erityisesti verokorttiuudistuksesta johtuneeseen verokertymävajeeseen vuonna 2019.

Kuluvan vuoden valtionosuudet nousevat n. 15 M€:oon ja vuoden 2020 valtionosuudeksi on ilmoitettu n. 15,5 M€.

Rahoitustuotot- ja kulut

Lainakannan korkokulujen on arvioitu talousarvioesityksessä nousevan sekä lainakannan kasvusta että korkotason noususta johtuen. Korkokulujen on taloussuunnitelmassa arvioitu nousevan kuluvan vuoden arvioidusta 0,4-0,5 M€:sta 1,2 M€:oon vuonna 2022.

Kunnanjohtajan talousarvioesitys vuodelle 2020 verrattuna kesäkuussa hyväksytyyn kehyykseen ja kuluvan vuoden tilinpäätösennusteeseen (kunta + Sipoon Vesi):

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 313	14.10.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 322	29.10.2019
Valtuusto	§ 100	11.11.2019

	KEHYS	TPE	KJ-esitys
TOIMINTAKATE	-114 248	-111 553	-117 132
Verotulot	109 300	102 000	110 000
Valtionosuudet	15 172	15 062	15 496
Rahoitustuotot- ja kulut	-922	-500	-700
VUOSIKATE	9 302	5 009	7 664
Poistot	-8 311	-7 579	-8 311
Satunnaiset erät		-500	
TILIKAUDEN TULOS	991	-3 070	-647
Poistoeron vähennys	1 339	1 339	1 339
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 330	-1 731	692

Kehyksessä maanmyyntituotoiksi oli arvioitu 5,3 M€, kun niitä kunnanjohtajan esityksessä on 4,2 M€.

Vertailukelpoinen osastokohtainen kehys ja esitys, joissa työllisyysyksikkö Risteys ja Kuntien Eläkevakuutuksen eläkemenoperusteiset maksut sekä maanmyyntituottojen muutos huomioitu ja kunnanjohtajan talousarvioesitys:

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 313	14.10.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 322	29.10.2019
Valtuusto	§ 100	11.11.2019

TAE 2020 OSASTON TOIMINTAKATE 1000 euroa	Kehys2020	VK2020	KJ2020	TPE2019	Muutos% TPE/KJ
Kunnanhallitus					
Ulkoiset erät	-13 779	-11 726	-13 955		
Sisäiset erät		12 139	12 139		
Yhteensä		413	-1 816	102	
Muutokset valiokunnan esitykseen:					
Siirretty Risteys Sotesta			-1 263		
Lisätty koko kunnan Kevamaksut (Kj)			-1 467		
Kj:n karsinnat			500		
Sosiaali- ja terveystoimintakunta					
Ulkoiset erät	-53 221	-56 554	-54 420		
Sisäiset erät		-1 644	-1 644		
Valiokunnan toimintakate yhteensä		-58 198	-56 064	-54 193	3,5
Muutokset valiokunnan esitykseen:					
Siirretty Risteys Khyeen			1 263		
Kj:n karsinnat			907		
Kj:n lisäys			-36		
Sivistystoimintakunta					
Ulkoiset erät	-34 297	-35 152	-34 791		
Sisäiset erät		-18 801	-18 801		
Yhteensä		-53 953	-53 592	-53 084	1,0
Muutokset valiokunnan esitykseen:					
Kj:n karsinnat (VK:n lisäys)			500		
Kj:n lisäys			-139		
Tekninen toimintakunta, Rakennus- ja ympäristötoimintakunta					
Ulkoiset erät	-16 410	-16 585	-16 410	-14 623	
Sisäiset erät		8 308	8 308		
Yhteensä		-8 277	-8 102	-7 042	15,1
Muutokset valiokunnan esitykseen:					
Kj:n karsinta			175		
Sipoon Vesi	2 400	2 443	2 443		
Kunta yhteensä	-115 307	-117 574	-117 133	-111 560	5,0
Kunta ja Sipoon Vesi	-117 707	-120 017	-119 576		

Suunnitelmakausi

Suunnitelmavuosien 2021 ja 2022 toimintakatteisiin (kunta + Sipoon Vesi) on budjetoitu 3,6 %:n kasvu molemmille vuosille. Tämä johtaa siihen, että tilikausien tulokset ovat miinuksella kaikkina suunnitelmavuosina. Investointivaraukseen liittyvän poistoeron vähennyksen johdosta tilikaudet ovat talousarvioesityksen mukaan kuitenkin ylijäämäisiä.

Valtuustokauden strategian mukaan kunnan käyttötalouden tulisi olla positiivinen ilman maanmyyntituottoja. Strategisesta tavoitteesta johtuva käyttötalouden sopeuttamistarve suunnitelmakaudella on

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 313	14.10.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 322	29.10.2019
Valtuusto	§ 100	11.11.2019

4,2 M€:n maanmyyntituotoilla n. 4,8 M€. Kun otetaan huomioon, että sivistystoimialalla vuoden 2020 talousarviossa pysyminen vaatisi jo n. 2 M€:n sopeuttamista, on kokonaissopeuttamistarve n. 7,8 M€.

Kunnan käyttötalouden sopeutustoimia toteutetaan koko suunnitelmakauden 2020 – 2022 aikana siten, että tilikauden tulos on positiivinen viimeistään vuonna 2023 ilman maanmyyntituottoja. Ehdotus suunnitelmakautta koskevista sopeutustoimista tuodaan valtuuston käsiteltäväksi ennen kesää 2020. Sopeutustoimenpiteet aloitetaan sivistysosaston kohdalla niin, että niiden vaikutukset alkavat jo syksystä 2020, mutta pääosin kunnan talous tasapainotetaan suunnitelmakaudella 2021 – 2023.

Useissa Keski-Uudenmaan kunnissa on laadittu seuraavaa suunnitelmakautta koskevia talouden tasapainottamisohjelmia. Esimerkiksi Vihdin kestävä kasvun ja talouden ohjelmalla tavoitellaan 14,8 milj. euron tasapainotusvaikutusta vuoteen 2022 mennessä ja Järvenpään vastaavalla ohjelmalla 14,4 milj. euron säästöjä vuoteen 2023 mennessä saadakseen tuloksensa positiiviseksi.

Investoinnit

Investoinnit pysyvät vielä vuonna 2019 ja talousarviovuonna 2020 erittäin korkealla tasolla (31,9 M€/TPE2019 ja 31,8 M€/TAE2020), mutta putoavat 16,7 milj. euroon vuonna 2021 ja 18 milj. euroon vuonna 2022 (netto).

Lainakanta

Kunnan lainakanta kasvaa talousarvioesityksen mukaan 135,6 milj. euroon vuoden 2022 loppuun mennessä, koska tulorahoitus (vuosikate) riittää kattamaan suunnitelmavuosina 2021 ja 2022 vain runsaat 40 prosenttia, vaikka investointimäärä vähenee.

Kommundirektörens förslag till budget 2020 och ekonomiplan 2020 - 2022 framgår av bilaga 1.

Liite

Liite 1/322. § KH: Vuoden 2019 talousarvio ja vuosien 2020 – 2022 taloussuunnitelma

Talousjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että vuoden 2020 talousarvio ja vuosien 2020 - 2022 taloussuunnitelma hyväksytään liitteen 1 mukaisena siten muutettuna, että sosiaali- ja terveystalouden

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 313	14.10.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 322	29.10.2019
Valtuusto	§ 100	11.11.2019

määrärahaan lisätään 0,5 milj. euroa vähentämällä HSL:n määrärahaa vastaavalla summalla, ja sivistysvaliokunnan määrärahaan lisätään 0,3 milj. euroa.

Kunnanjohtajan esitys päättyy -0,95 milj. euron tilikauden tulokseen ja poistoerokirjauksen jälkeen 0,4 milj. euron ylijäämään vuonna 2020.

Edelleen kunnanhallitus esittää valtuustolle, että kunnan käyttötalouden sopeutustoimia toteutetaan koko suunnitelmakauden 2020 – 2022 aikana siten, että tilikauden tulos on positiivinen ilman maanmyyntituottoja viimeistään vuonna 2023. Ehdotukset suunnitelmakautta koskevista sopeutustoimista tuodaan valtuuston käsiteltäväksi ennen kesää 2020. Sopeutustoimenpiteet aloitetaan sivistysosaston kohdalla niin, että niiden vaikutukset alkavat jo syksystä 2020, mutta pääosin kunnan talous tasapainotetaan suunnitelmakaudella 2021 – 2023.

Talousjohtajaa valtuutetaan tekemään teknisiä korjauksia liitteeseen.

KÄYTTÖTALOUSOSA:

3.4. Sosiaali- ja terveystalokunta

Vastuualue: Sosiaali- ja terveydenhuolto, s. 57

Marketta Mattila ehdotti, että sosiaali- ja terveystalokunnan toimintakate nostetaan 56,9 milj. euroon. Ehdotus ei saanut kannatusta, ja se raukesi kannattamattomana.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

KV § 100

Valtuusto 11.11.2019

Kunnanhallituksen ehdotus

Valtuusto päättää, että vuoden 2020 talousarvio ja vuosien 2020 – 2022 taloussuunnitelma hyväksytään liitteen 1 mukaisena.

Kunnanhallituksen esitys päättyy -0,95 milj. euron tilikauden tulokseen ja poistoerokirjauksen jälkeen 0,4 milj. euron ylijäämään vuonna 2020.

Edelleen valtuusto päättää, että kunnan käyttötalouden sopeutustoimia toteutetaan koko suunnitelmakauden 2020 – 2022

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 313	14.10.2019
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 322	29.10.2019
Valtuusto	§ 100	11.11.2019

aikana siten, että tilikauden tulos on positiivinen ilman maanmyyntituottoja viimeistään vuonna 2023. Ehdotukset suunnitelmakautta koskevista sopeutustoimista tuodaan valtuuston käsiteltäväksi ennen kesää 2020. Sopeutustoimenpiteet aloitetaan sivistysosaston kohdalla niin, että niiden vaikutukset alkavat jo syksystä 2020, mutta pääosin kunnan talous tasapainotetaan suunnitelmakaudella 2021 – 2023.

Talousjohtajaa valtuutetaan tekemään teknisiä korjauksia liitteeseen.

Liitteet

Liite 1/100. § KV: Vuoden 2020 talousarvio ja vuosien 2020-2022 taloussuunnitelma

Liite 2/100. § KV: Yhteenveto lähetekeskustelussa kannatetuista ehdotuksista

Puheenjohtaja ehdotti, että talousarviota ja taloussuunnitelmaa koskevat muutosehdotukset esitetään lähtökohtaisesti tässä lähetekeskustelussa. Kunnanhallitus ottaa myöhemmin kantaa kannatettuihin ehdotuksiin, jonka jälkeen talousarvio ja taloussuunnitelma tulevat valtuuston lopullisesti hyväksyttäväksi. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksen.

YKSITYISKOHTAINEN KÄSITTELY

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä esitettiin seuraavat kannatetut ehdotukset, liite 2.

Päätös

Valtuusto päätti yksimielisesti jättää pöydälle vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2020-2022 taloussuunnitelman. Kannatetut muutosehdotukset toimitettiin kunnanhallitukselle valmisteltaviksi. Valtuusto jatkaa talousarvion ja taloussuunnitelman käsittelyä 9.12.2019.

Valtuusto

§ 101

11.11.2019

Kunnanjohtajan raportti

KV § 101

Valtuusto 11.11.2019

Kunnanjohtaja raportoi seuraavista ajankohtaisista asioista:

Uudenmaan sote-erillisratkaisu
Elinkeinoasioita
Uusi Kuntala
Kehitysjohtajan valinta
Sivistysjohtajan rekrytointiprosessi
Asiakaskokemus

Päätös

Valtuusto merkitsi kunnanjohtajan raportin tiedoksi.

Muutoksenhakuohjeet

Valtuusto

Kokouspäivämäärä 11.11.2019 Pykälät 89-101

Muutoksenhakukiellot

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan kunnallisvalitusta koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät 89-91, 93, 95-96, 100-101

Hallintolainkäyttölain 5 §:n tai muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Valitusosoitus

Valitusviranomainen

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Viranomainen, jolle valitus tehdään, osoite ja postiosoite

Helsingin hallinto-oikeus

Radanrakentantie 5, 00520 Helsinki
helsinki.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika

Kunnallisvalitus, pykälä 92, 94, 97-99	30 päivää
Hallintovalitus, pykälät	__ päivää
Muu valitusviranomainen, pykälät	__ päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Pöytäkirja on 19.11.2019 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi

- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot. Jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Liitetään pöytäkirjaan